

D U C H O V N Í K N I H O V N A .

J I Ř Í B E L A N G E R .

Život napsaný P. Aniganem
podává Jan Tagliaferro.

Díl II.

Otisk ze „Školy Božského Srdce Páně.“

V BRNĚ 1920.
Tiskem a nákladem Občanské tiskárny.

Cena 2 K.

Jiří Belanger.

Život napsaný P. Aniganem

podává

Jan Tagliaferro.

Otisk ze „Školy Božského Srdce Páně“.

Díl II.

Tiskem a nákladem Občanské tiskárny v Brně.

IX. Novicmistr.

Nějaký čas byl neúnavný apoštol sledován myšlenkou, že Panna Maria něco neobyčejného žádá od něho. Psal o tom důvěrnému příteli a dodal: „Musím mlčeti, abych slyšel, co Maria mluví ke mně.“ Modlil se horlivě a pomýšlel na to, s přítelem několik dní pobýti o samotě u Panny Marie v Chartres, jestli mu to dovolí představení. Jeho předtuchy ho neklamaly. Panna Maria chtěla mluvit k věrnému svému služebníkovvi a více než dosud od něho žádati. On však netušil, že se jedná o dvojí obět, o obět zdraví i činnosti, i tak plodné

činnosti u vojáků, která mu byla tak drahou. Byly to oběti nejkrušnější, jaké mohl přinést.

Přál si umořiti se prací pro věc Boží a zájmy Panny Marie. Nyní se to stávalo skutkem. Netuše nic, byl u konce se svými silami. Z počátku ho jeho horlivost klamala. I jiným se tak vedlo.

První krátká doba odpočinku několika neděl vrátila mu vzezření zdravé a on spěchal ho použít. V září vrátila se nemoc, jež ho přivedla blízko smrti. Rok v ovzduší domácím prožitý v dobrém ošetřování nevrátil mu sice zdraví úplného, ale posilnil ho poněkud. Přece však bylo všem, mimo něho, zřejmo, že jest konec s namáhavou činností posledních třinácti let, ano s veškerým apoštolátem u jeho milých vojáků. Při silách vyčerpaných potřeboval klidného způsobu života, úřadu, s nímž se dala spojití laskavá péče.

Panna Maria předešla jeho přání a ponechala mu pro jeho poslední léta ještě plodnější úřad, než předcháze-

jící, totiž výchovu apoštolů pro lid a armádu.

V této době zemřel totiž zbožný a výbojný P. Jardin, jeho bývalý novicmistr, jenž byl ředitelem továrny, a začal bohosloví studovati ve francouzském semináři; v apoštolském životě řeholním věnoval se spáse dělníků. P. Belanger byl dojat smrtí muže, jehož ctil a miloval. P. Jardin vážil si svého bývalého žáka, jejž za světce považoval a doporučil ho před svou smrtí představenému za nástupce svého. I novicové sami šeptali si všichni totéž jméno: P. Belanger. Nedovedli přání svoje utajiti, a když jim dali na pováženou, že zdraví jeho jest příliš chatné, tu slibovali, že o něho budou pečovati a vynasnaží se ho uspokojiti. Zdálo se jim, jakoby pouhá přítomnost jeho jim všecko nahradila. Tato přání souhlasila ostatně s úmysly představených.

P. Belanger netušil ani nejmenšího o tom. Řeholní bratr ho navštívil. Zbožný nemocný četl právě s rozněním život sv. Alfonsa. Svěřil se příteli, že slova o noviciátě ho pře-

kvapila, a pravil: „Úřad novicmistra zdá se mi ještě hrůznější nežli úřad představeného kongregace.“ Při tom ovšem nemyslel nikterak na sebe. Když vešli do farního kostela, kde navštívili božského Spasitele, šeptnul mu: „Proste Boha, aby vám neuložil příliš těžkého břemene.“ Tu změnil barvu a obličej nabyl výrazu překvapení. Až vyšli, tázal se, co by slova ta měla znamenat. Bylo možno mu to zatajiti, poněvadž se necítil schopným pro úřad mistra. Teprve po několika dnech se s hrůzou dověděl, jaké úmysly s ním mají. Všechen sklíčen, nechtěl věřit, že by to bylo vážně míněno, ale konečně tomu musel uvěřiti.

Především chtěl ulehčit svému svědomí, přednášeje námitky, jež považoval za nevyvratné, poněvadž ve svých očích byl posledním, na kterého by měla připadnouti volba. „Váhal jsem Vám řádky předcházející psáti,“ dodal, „neboť nechci nikterak zasahovati do rozhodnutí, abych později v každé bídě a nesnázi mohl prositi Pána Boha, aby mi pomohl.

Z druhé strany však zdá se býti mou povinností, svěřiti se Vám se všemi svými obavami. Modlete se za mne! Proste Pannu Marii, abych se nikdy nelekal oběti, jíž žádá ode mne! Myslil jsem vždycky na to, že mne dobrá Matka odstraní z Arrasu, kde se tak snadno a příjemně dalo činiti dobré, protože všichni jsou přízniví spolku vojenskému.“

Pak psal svému bývalému zpovědníku ve velkém semináři a otevřel mu celé své srdce. Ctihodný kněz napomenul ho k přesné a ochotné poslušnosti. Teď se modlil dlouho před obrazem Panny Marie zázračné v Saint-Omer a oddal se pak úplně vůli Boží a jeho Matky nejsvětější.

Byla to oběť těžká, ale zbožný kněz ji přinesl s obvyklou velkomyslností a pevností. Jakmile mu lékaři dovolili cestovati, nastoupil svůj nový úřad, méně znepokojen svým zdravím, jako tím, co nazýval svou neschopností a nedostatečností.

V noviciátě, více než všude jinde, jeho příchod byl považován za zřejmou milost Panny Marie. První shro-

máždění, jež koňal, zanechalo v duších dojem nehynoucí. Začal tím, že prohlásil svým novicům, že jeho první úřední výkon mezi nimi jest, složití úřad, jež na něho právě vložili jeho představení. Připomněl, že svatá Teresie, kdykoliv klášter založila, sošku Panny Marie postavila na místo priorky, a dodal, že své zřeknutí složí v ruce nebeské Matky. „Ona bude mistryní noviců a udělá z nás svaté.“ Tato slova mluvil tak dojatým a přesvědčným hlasem, že ihned si získal srdce všecka.

Svatá Teresie, jeho oblíbná světice, vyjádřila ječnou svým duchovním dcerám u svatého Josefa v Avile přání, aby jejich malý klášterek se stal Pánu milou zahrádkou, v němž by se potěšil za nevděk lidský. P. Belanger byl nadšen touto dojemnou myšlenkou a představil ji jako ideál svým novým dítkám. „Náš dům se všemi obyvateli musí zarmouceným zrakům Páně a jeho svaté Matky poskytovatí útěšný odpočinek, a náš noviciát musí se státi místem, kde je na zemi nejvíce milují.“ Celou

svou snahu věnoval zbožný kněz, by uskutečnil tento ideál, jež často připomínal.

Jeho první nauka byla příkladem. Jako Spasitel, začal přesností vzornou, třebaš ho představení napomínali, by šetřil svých sil. Od začátku jevil se jako vzor umítnení, lásky, pokory a záliby v chudobě. To se dělo v takovém stupni, že u noviců, kteří ho viděli a slyšeli každé hodiny, se utvořilo přesvědčení, že Panna Maria jim poslala velikého světce. Jeden z nich řekl: „Ve všem, co činil, měli jsme vzor. Neupozoroval jsem u něho ani jednoho činu, jenž by nám nemohl býti příkladem.“

Jako muž pevných zásad, měl za to, že musejí býti základem každé ryzí ctnosti, a přičiřoval se vstípní je svým novicům. První jeho zásada byla, že sláva Boží musí všechno předcházeti, že zvláště řeholník zavázán jest, ji klásti na první místo. Tu byl nejvýmluvnějším, když ječnal o tomto velikém předmětu, a často se vracel k němu, že tvořil základ jeho celé nauky.

Bohu dáti opět místo, jež mu náleží ve světě i v každé jednotlivé duši, byla jeho snaha nejhorlivější. U vedení duší byla jeho první starost, přemáhati sobectví a nahrazovat ho touhou po cti a slávě Boží. Často říkával: „Jsme revolucionáři, neboť stále dáváme přednost svému štěstí před zájmy Božími. Stvořil nás především, abychom ho poznali a jemu sloužili. Naše spása smí toliko býti následkem jeho vlády v duších. V knize života jest naše štěstí toliko na rubu napsáno, čest a sláva Boží zaujímá první stránku.“

Rozčiloval se ne nálo nad hrozným zákonem z r. 1901 proti náboženským kongregacím. Když bylo rozhodnuto, že jeho kongregace raději všecko vytrpí, než by žádala od satana a jeho pochopů dovolení Boha milovati v jeho chudých a dobré činiti, tu zvolal: „Jaké štěstí! Jest důležité pro čest a slávu Boží, odporovati zákonu nespravedlivému. Činíme to? Tím lépe! Čest a sláva Boží nade všecko! Ať žije Bůh!“ Rád připomínal místa Písma svatého, v nichž Pán

Bůh prohlašuje svou vrchní vládu: „Já jsem Hospodin Bůh, a není jiného vedle mne. Své cti nedám jinému.“

Stále vštěpoval novicům pro pozdější život naučení řka: „Kažte o Bohu samém, o právech Božích, člověk má jen právo na peklo.“ Též jim radil, aby studovali horlivě knížečku nadepsanou „Ať žije Bůh!“ jež obsahuje tyto nauky.

Bolelo ho trpce, slyšel-li rouhavé řeči o Bohu a Panně Marii. Často mu vyklouzla slova vyňata ze spisů světcův aneb čerpaná z vlastního, milujícího srdce: „Ubohý Ježíš, kdo myslí na něho, kdo podporuje jeho zájmy?

Učinil vše, aby byl milován, a On nemá přátel! Dábel nic nevykonal, aby srdce přivábil, a má nesčetné přívržence.“

Žíznul po pokoření nepřátel Božích a pronásledovatelů církve. Dovolával se božské spravedlivosti a prahl, by viděl soudný den, kdy práva Boží konečně a navždy zvítězí.

Všemožně vštěpoval svým žákům pocit, jež sám měl, jež pronikal všecky jeho činy a celv jeho život:

Něžnost k Bohu a k Panně Marii. Tato něžnost ukazovala se zvláště tím, že vyhledával vše, co oslavovalo Boha. Rád představoval za příklad domek nazaretský řka: „Tam se mnoho nemluvílo. A o čem se mluvilo? O cti a slávě Otce nebeského.“ Stále měl naitech slova evangelia: „Hledejte nejprve království Božího a spravedlnosti jeho, a toto všechno bude vám přidáno.“ A poněvadž se považoval za neschopna, novice proniknouti touto velikou myšlenkou, napomínal je, aby každý den při ranní modlitbě prosili o lásku pro čest a slávu Boží i o světlo, by porozuměli jejímu významu vznešenému.

Jak své dítky hledě! naplňovat láskou k Matce nebeské! Zvolil Pannu Marii za novicmistryni a jí skutečně vyhradil toto místo. Vše se dělo pod jejíma očima a v jejím smyslu. Její svátky slaveny okázale v noviciátě. Se zvláštní nádherou slaven první svátek Zvěstování Panny Marie. Bývalý novic vypravoval: „Den 25. března 1901 jest pro mne nezapomenutelný. O půlnoci zazpíval náš milý mistr

Anděl Páně. Pak zpíval evangelium o vtělení. Zdál se celý proměněný. Víra, láska, radost zářila z jeho tváře a zněla z jeho hlasu. V této památné noci zasvětil před vystavenou nej-světější Svátostí slavně a úředně svůj noviciát Panně Marii řka: „Svatá Panno Maria, Matko Boží a Matko má, já představený noviciátu klečím pokorně před tebou, abych ti v slavném holdu mé péči svěřený dům darovala a zasvětil. Rač ho vyvoliti za svůj oblíbený příbytek! Odevzdávám ti klíče kněmu. Od nynějška neuznám jiné Paní, než tebe!“ Pak zasvětil Panně Marii všecky obyvatele s tělem i s duší. „Kéž jest u všech duchů i rozum zdravý, srdce čisté a velkomyslné, vůle silná a přímá! Fomoz jdoucí n po cestě ctnosti, by spěšně se dostali ku předu! Fodporuj ty, jimž třeba odvahy přidati, a neopouštěj ony, kteří jsou slabí, aby opět ne-
padli! Jenom takové vypuď, kteří by byli nedbalí v službě Boží a později neposlušností aneb nedostatkem lásky bratiské by byli příčinou zkázy pro mnohé, příčinou hanby pro kongre-

gaci, jejich matku! O Maria, vládní nad námi všemi! Kráčíme po obtížných cestách, spravuj naše kioky, buď nám Matkou dobré rady!“

Pak jí doporučoval chudé, dělníky, vojáky, jež nazývá svými bratřími. „V hrozném zmatku myšlenek, jenž ovládá tolik srdcí, dej ať uslyší tvůj sladký a mocný hlas, a jdou za tebou, neboť jest to hlas moudrosti, a poznají sladké štěstí, jehož pramenem jsi ty, milovaná Matko dělníkův a vojáků!“

Ke konci prohlásil, že všichni přítomní vše, co mají, jí k nohoum skládají, a že není ani jednoho, jenž by jí nenáležel a skrze ni jejímu božskému Synu. Celý den minul v klanění se nejsvětější Svátosti a v společnosti Panny Marie. „Jak šťastni jsme byli v těchto hodinách,“ vypravoval později P. Belanger. „Panna Maria dlela skutečně mezi námi. Víra nám dávala viděti ji všude a ve všem.“

Ale nejen po slávě Boží a Panny Marie toužil, též cti, svobody a práv svaté církve se zastával neohroženě. Vznešené a nadpřirozené myšlenky

misti ovy radostně a horlivě přijímaly duše vyvolené, jeho péči svěřené. Bůh a Maria zaujímali víc a více všecko místo. A čistá láska, jež klíčila ve všech těchto mladých srdcích, ukazovala se ve skvělých projevech víry a lásky, zvláště k nejsv. Svátosti. Zbožnému knězi nelíbila se neurčitost a nerozhodnost. Měl podstatně praktickou víru.

Viděli jsme již, jak velice měl dar, vštípití svým vojákům vroucí lásku k nejsv. Svátosti. V noviciátě opakuvaly se tyto divy, ano ještě větší se ukázaly. Pro něho nebyla nejsvětější Svátost předmětem prosté pobožnosti, byla celým náboženstvím, byla Bohem k nám se přiblíživším. Proto chtěl, aby novicové na nejsvětější Svátost nepohlíželi jako na věc, ale na živou osobu. Rád vypravoval pěknou událost o starostovi, jenž při sčítání lidu ve svém městě napsal na první místo seznamu obyvatelstva nejsvětější jméno Pána Ježíše Krista. Neučinil se jejich spolubýtcem, když zvolil svůj příbytek mezi nimi?

Když P. Belanger sestavoval se-

znam obyvatelů noviciátu, jmenoval na prvním místě Pána našeho, jenž přítomen jest mezi nimi a pro ně. Naléhal, aby mu prokazovali nejnějnější pozornosti, ubezpečuje, že nic neujde jeho Srdci nejsvětějšímu, že všechno pozoruje.

Naříkal nad obyčejnou nezdvořilostí k božskému hostu. „Dostaneme-li návštěvu vzácné osoby, bavíme se s ní. Mluví se o její rodině. I náš Pán má svou rodinu. Mluvme s ním o jeho Otci, o Duchu svatém, o jeho Matce, o andělech, o svatých, zkrátka o nebeské jeho rodině. Též se třeba zmínit o jeho pozemské rodině, o církvi, chudých, zkoušených, hříšnících. My sami přijdeme na místě posledním.“

Přál si též, abychom slyšeli, co božský Mistr mluví v hloubi duše, abychom častěji přistupili ke stolu Páně a tak potěšili Pána. Kázal více příkladem, než slovem. Zvláště, když byl před nejsvětější Svátostí, mluvilo jeho chování, jeho sebranost němou, ale doje mnou mluvou.

S pobožností úchvatnou sloužil mši svatou. Pomalu čítal liturgické

modlitby a dbal pečlivě i na nejmenší obřady. Při Otčenáši spočíval jeho zrak na svaté hostii s úžasným výrazem víry a lásky. Zdálo se, jakoby požíval viditelné přítomnosti Pána našeho. Tato vroucí víra působila na celé okolí. Brzy stala se kaplička středem, srdcem noviciátu. Všecka srdce byla k ní obrácena. Návštěvy se množily. Jenom v hodinách přednášek stála prázdná. Sem přicházeli všichni, aby před svatostánkem skládali svoje radosti a žalosti. Každý se oddával bez bázně lidské vnuknutím srdce. Líbali zem. Modlili se rukama rozpjatýma. Přinášeli květiny. Hledaným byl úřad sakristána, jenž dle slov P. Belangera obstarával domácnost milého Pána Boha. A s jakou pečlivostí, s jakou láskou konány svaté obřady!

Mladí novicové vyžadovali si stále od přešťastného, ale obezřelého a mírného mistra svého dovolení ku skutkům smírným před nejsvětější Svátostí.

P. Belanger neukládal nikdy novicům více, než čeho žádala řehole.

Často prohlašoval, že je neposuzuje podle chování v kapli aneb podle množství návštěv nejsv. Svátosti, to jest věcí mezi nimi a Pánem, nýbrž podle přesnosti, se kterou pravidla zachovávají, podle chování ve volném čase a podle horlivosti při práci. Všecko ostatní ponechal vlastnímu podnětu a dobré vůli každého, spokojuje se tím, že osvěcoval duchy a rozněcoval srdce.

Pán Bůh sám zná všecky skutky lásky, drobné oběti, něžné pozornosti, k nimž pobádala tato vírou a láskou naplněná duše svoje okolí. Neminulo ani dne, aby několik noviců neprosilo, by směli obětovati hodinu spánku, aby konali hodinu klanění. Jenom několik, kteří byli pevného zdraví, dostali častější dovolení, a ještě menšímu počtu dovolena každý den hodinka.

Brzy žádali zbožného novicmistra, aby noční klanění dovolil častěji než jednou za měsíc. Stalo se tak u příležitosti nějaké svatokrádeže, nespravedlivého jednání vlády, v ostatky aneb vyprosit zvláštní milost. P. Belanger

povolil teprve, když přání vysloveno bylo jednohlasně. Tak přišlo, že noční klanění konáno každý týden.

Jemu samému bylo velmi bolestno, že nemohl súčastňovati se pobožností všech jako dříve. Pokud možno, konal svatou hodinu. Ale poslušnost zakázala mu brzy vše, co nenáleželo přísně k jeho úřadu. Za nocí, kdy nespál, aspoň v duchu sledoval stálou modlitbu růžencovou a spojoval se skutky smírnými svých dětí duchovních.

Nechtěl, aby si ctitelé nejsv. Svátosti zakládali jako na hrdinském skutku, když bdí hodinu u svého Spasitele. Říkával jim: „Kolik nocí probdí vojáci, ošetřovatelé nemocných a matky rodin! Co se děje pro zájem podřízený, to by se nemělo díti pro účel tak vznešený jako smíření?“ Opakoval jim též často, že ne oni prokazují čest Pánu našemu, když mu obětují něco času, nýbrž naopak k velkým díkům jsou zavázáni božskému Mistru za milost, že směli býti mu na blízku. To však nepřekáželo z druhé strany, by je ubezpečoval, že

těmito drobnými oběťmi velkou radost připravují Spasiteli ve svato-
stánku, říkáje: „Pán Ježíš bude vám
za to zavázán. Jak dobře míti jej
Soudcem!“

Ideál velikého sluhy nejsvětější
Svátosti se uskutečňoval víc a více.
Cítil s rozkoší, že dům jeho stal se
oasou, kde Srdce dobrého Mistra,
„velikého Opuštěného“, „velikého Pro-
následovaného“, jak jej rád nazýval,
nalézalo jenom přátely, u nichž by
se potěšil nad chladností a lhóstej-
ností mnohých jiných. Pravíme jenom
přátely, neb skutečně bděl P. Be-
langer s žárlivou pečlivostí nad tím,
aby se nezdárný novic neusadil mezi
jinými. Takových nechtěl míti v domě
za žádnou cenu. Každý den ráno za-
přísahal Pannu Marii zvláštní modlit-
bou, by odstranila z noviciátu všecky,
kteří by později nebyli dobrými a
pravými řeholníky.

Miloval svoje novice jako svoje
děti, ale čest a sláva Boží šla mu nade
všecko. Proto byl neoblomný, kde se
jednalo o podstatné věci ducha ře-
holního. Bylo mu těžko kárati, ale

nelekala se toho, když ho nutila k tomu povinnost. Říkal: „Budete-li jen polovičními řeholníky, budete se na mne hněvati po celý život a po celou věčnost a vším právem.“

Jednou, když se vrátili z pouti k Panně Marii Vítězné, několik noviců, kteří již dříve zasloužili pokárání býti, zaponnělo se tak, že mluvili v době, kdy řehole mlčeti nakazuje. Večer veřejně předvolal provinilce. Byl tak pohnut, že celý noviciát byl dojat. Se slzami v očích jim vytknul, jakou bolest způsobili Pánu a jeho svaté Matce, vyslovil žádost, aby se všichni modlili za obrácení viníků; kdyby tito setrvali ve své vlažnosti, že navrhně, aby byli odstraněni.

Prostřednost a vypočítavost u budoucích řeholníků byla mu hroznou, říkávaje: „Jste dvacet let starý, jste v plné síle mládí, ve věku, kdy jiní se oddávají zábavám. Nesprávně jednáte, když se zahrabete do života řeholního, chcete-li žíti jako poloviční řeholník. Buďte jednolitý!“

I modlitbou učinil z noviciátu kartouzi. Ustavičně se modlili. Žáden

předmět nebyl důkladněji a častěji projednáván jako modlitba. Ta byla jeho životem. Proto měl i dar, jiné naučiti modlitbě. „Budte muži modlitby, jinak ničeho nečosálnete!“ A výroky bl. faráře arského a P. Lacordaira mu na ity přicházely: „Modleme se ustavičně, v nebi budeme míti času dosti, si odpočinouti.“ — „Znám někoho, jenž jest mocnější než Bůh, a to jest člověk, jenž se modlí; nutí Pána Boha říci ano, i kdyby řekl ne.“

O ctnosti pokory horlivě kázal slovy a ještě více příkladem. Pro něho byla vedle lásky velkou ctností služebníkům chudých, rovněž i nejpotřebnější, kterou následují všechny jiné. Nechápal, jak lze hledat vážnosti u lidí, když nejsme nic před Bohem, jehož nelze oklamati. On sám snažil se toliko o „vážnost Boží“.

✦ I nechtěl býti považován za představeného, říka: „Nikdy a nikde jsem nebyl představeným, a zde zastupuji toliko místo Panny Marie; ona jest novicmistrovou a pravou představenou.“ Když jednou vysvětloval třetí tajemství bolestného úžence, pravil,

že náš Pán se dal tím křtít, aby dostičinil za veliká zla naší doby: ctižádost, rozkazovati, a snahu po důstojnostech. I doporučoval novicům, aby nikdy nebazili po počtech a hodnostech, jež tak velkou zodpovědnost za sebou vlekou pro den soudný.

Když ve volný čas byl mezi dětmi svými, za rovného jim ho bylo možno považovat, když se tak jednoduše choval a úslužným byl ke všem.

Přišel-li novic ve zvláštní záležitosti k němu, povstal obyčejně, třebaš měl nohu bolavou, aby ho přijal a ke dveřím doprovodil.

Čím více se stínil a pokořoval, tím více ho vyhledávali jako zpovědníka aneb vůdce svědomí aneb jako rádce moudrého. Byl tím překvapen, žasnul. Poznal, že se mu dostalo velikých milostí, nechtěl Boha urážeti, když by je zapíral, ale prohlašoval, že každý jiný by jich byl lépe použil. „Vy jste svatí,“ říkal někdy jiným, „jenom já jsem bídný hříšník.“ Když mu jednou na to úsměvem odpovídali, dodal: „Vy tomu nevěříte, ale

já tomu věřím. Modlete se, abych se obrátil, není to falešná pokora, to buďte jisti. Kdybyste mne znali, přisvědčili byste mému úsudku. Jsem v ledovém moři. Nic nedělám.“

Musel se držeti nadpřirozených polnutek, aby přijal zdvořilosti jemu prokazované. Nechápal, proč ho tak uctívají a tolik pozornosti mu věnují. Vysvětloval to svou důstojností kněžskou a neustal se omlouvat a děkovat. Někdy si stěžoval nad tím, že k němu vcházejí jako ku knížeti nějakému, a žádal, aby to činili krátce bez velkých obřadností.

I nejmenších příležitostí užíval, aby se pokořoval. Když jednoho dne pozoroval mozoly na ruku jednoho z noviců, zvolal: „To vidět pilného pracovníka, hodného muže; no je ruce jsou ruce zahaleče.“

Pro chatrné své zdraví musel si dát líbit poslušností nařízenou péči a úlevu. To bylo pro něho hotovým křížem. Stálo ho to námahy veliké, aby se stále neomlouval. Aspoň pokrčil rameny s výrazem tváře, jenž

lépe než slova jevil jeho úžas a rozpaky.

Bylo by zbytečno vyličňovati hluboký dojem, jaký takový příklad činil na žáky zbožného kněze. Mistr potřeboval jen o pokoře promluvit a pohaněti pýchu a mainivost, nikomu nenapadlo proti tomu se vzpírat. Neboť tato napomenutí z takových úst a podporovaná skutky pokory stále opakované a všem přítomné, působily mocí neodolatelnou.

Jednalo-li se o čest a slávu Boží a Marie aneb jen o blaho jeho dítek, neváhal P. Belanger nikdy mluvit o své činnosti, o methodách užívaných s takovým úspěchem. Činil to velmi prostě a přirozeně. Jeho pokora nezáležela v tom, by zamlčoval milosti nebeské a dobro způsobené, ale aby ho nepřipisoval svojí osobě. Vypravoval-li o divných obřáceních ve vojenském spolku, dodával rád: „Vykládám vám dějiny Panny Marie. Já sám jsem při tom nic neudělal.“ Vycházeje z této zásady, nebál se mluvit, protože všecko mělo přispěti k tomu,

aby poznána a milována byla Královna nebeská.

S novici svými obcoval velmi prostě a jednoduše. Jednal s nimi rád jako s bratřími. Proto se mu otvírala srdce všech, a mezi mistrem a žáky vládla sladká, ale uctivá důvělnost.

Též od svých noviců žádal prosté, přirozené chování. Rád vypravoval ze života svaté Teresie událost, která mu byla velmi milá. „Světice přišla do jistého města, a mnohé vznešené dámy ji navštívily, žádostivé z úst řeholnice proslulé svatostí slyšet vznešené, mystické řeči. Světice to zpozorovala a začala mluvit o dešti a pěkném počasí k nemalému úžasu, ano k velké zlosti návštěvnic.“

Zvláště pro návštěvy chudých doporučoval P. Belanger svým novicům velikou prostotu. Přál si, aby vždy hledali příležitost, by vsunuli slovo o Bohu, varoval je však, by se to nestalo pravidlem přísným, aby tím do nebezpečí neupadli, dopustit se nešikovnosti a obtěžovat lidi. I v poměru k Bohu a k Panně Marii přál si, aby vládla veliká prostota.

Když přicházel pro novice veliký den slibů, doporučoval mu: „Fokračujte v prostotě.“

Tato prostota a přirozenost udržovala ducha rodinného, jenž měl vládnouti v noviciátě, jako dříve vládl ve spolku vojenském. Dům jeho byl opravdu domem rodinným, v němž Panna Maria zastávala místo matky, a v němž on jenom starším bratrem chtěl býti. Zíidka se stávalo, že zaváděl jakés novoty, nečomluviv se s mladšími bratřími.

„Žili jsme v takové důvěrnosti srdce a citů,“ psal později bývalý jeho novic, „že jsme se čomnívali býti v ráji. Nikdy ani nejmenší stín nezkalil níru, jenž nás spojoval všechny. Pociťovali jsme něco z klidu, sebranosti a radosti, jaké vládly v svatém čomku nazaretském.“

Súčastřoval se všech zábav čomácích, pokud mu zdraví dovolovalo, hrál s nimi právě tak jako nejmladší novic. Všichni měli býti veselí a nevinně se těšit jako děti. Zvláště dbal, aby mezi všemi vládla láska a svornost a pod jeho vlivem celý noviciát

byl jedno srdce a jedna duše. Každý ochotně posloužil svému bratru a něnou pozořnost mu věnoval. Náhodou se dověděli, že dobrý otec hrává na pianě. Večer na něho doléhali všichni novicové, aby jim něco zahrál, třebaš jednoduchou píseň. Rozhodně se zdráhal a již se mu podařilo umlčeti jejich prosby, když jednomu z nich napadlo říci: „Ve jménu svaté Panny, zahřejte nám něco, můj otče!“ Na tato slova již neodpověděl. Byl překonán, sedl k pianu a přednesl malý kousek k veliké radosti a s jednomyslným potleskem všech přítomných.

Každé chvíle ve dne i jak jim opakoval, též v noci měli přístup k němu jeho novici. Pečoval o jejich zdraví jako matka nejněnější. Když byli nemocni, stal se jejich ošetřovatelem, vycházel k nim několikrát za den, třebaš ho to unavovalo, a prokazoval jim služby nejníšší. Říkal jim někdy: „To učiníte s vým bratřím, až budete v klášteře, a chudým, když budete v jejich chalcupkách.“ Pro každou nevělnost měl nějaký pro-

středek po ruce a rád jim dával ony, které pro něho byly určeny. „Zdálo se, jakoby vracel věc půjčencu,“ říkal novic, „s tolikou láskou a dobrotou to činil.“ S jakou něžností předcházel přání a potřeby, jež nemocní se neodvážili vysloviti! Jak šťasten byl, když pro nemocného novice mohl něco dáti ze svého lůžka, a mu připraviti překvapení, požitek nějaký.

Každého nového příchozího vítal s neobyčejnou láskou a dobrotou. „Když mne tak vlídně, laskavě, tak něžně přijal,“ psal jeden z nich, „děkoval jsem Pánu Bohu, že se mi tak poštěstilo.“ Jiný se podobně vyslovil a dodal: „Poznal jsem hned, že tu nemám před sebou obyčejného kněze.“

Mohli ho vyrušiti každé hodiny, nikdy se nezlobil, nýbrž přijal každého s úsměvem na rtech. Zkrátka byl něžnou matkou svým novicům, ale též přísným otcem, poněvadž netrpěl žádné polovičatosti. Žádal, aby budoucí řeholník byl umrtven a obětavý. Kladl váhu velikou na veřejné skutky kající a na zvyk dvakrát za týden užívat disciplíny. Zvláště tato

poslední cvičba měla býti cvičbou pokory a lásky. Říkal: „Bičují se jen otroci a bídníci, vyprás kají se jen psi. Pokořme se a sice z lásky k našemu Pánu, svatému nad svaté, jenž pro nás bičován býti ráčil.“

Ostatně byl velmi dojat, vida tolik mladých lidí, kteří bičovali své tělo, kdežto tak mnozí je vydávali náruživostem. Jemu bránilo slabé zdraví, i poslušnost, by se zúčastňoval těchto kajících skutků, jichž dříve tolik užíval i zneužíval. Často říkal vzdychaje: „Kážu vám umrtvení a dávám vám nedobrý příklad, oddávaje se klidu.“

Ale umrtvení mu nescházelo, musel mnoho trpěti. Nikdy však nenaříkal, a když ho kdo překvapil při kašli a dusivosti, říkal klidně: „Náš Pán více trpěl, a byl nevinný.“ Poslední měsíce, jež prožil v noviciátě, byly pro něho dobou těžkých bolestí. Novic mu velmi blízký tvrdil, že život jeho byl pravým mučednictvím. A přece měl vždy úsměv na rtech, když byl mezi svými novici a obviňoval se, že jiným jest pohoršením

nedostatkem umrtvení a trpělivosti. Ostatně přiznal příteli, že v den svého svěcení kněžského se úplně obětoval Panně Marii, a tuto cdevzdarost obnovil, když skládal věčné sliby. Byl šťasten při myšlence, že touto obětí úplně a pro vždy náležel Pánu, a radoval se, že nyní v slově mu třeba státi.

Zbožný mistr přál všem, které miloval, tutéž milost, a nejméně šetril novice, které měl rád. Vykazoval jim nejtvrdší a pokořující práce, a ničeho jim neprominul. Jednou zavolal na konci roku k sobě jednoho milovaného žáka, jehož noviciát se končil. Když mu udělil některé rady, řekl mu: „Dítě mé, jak drahý jste srdci mému! Vy jste to vždycky nepozoroval. Vedl jsem vás po drsných cestách a káral vás úmyslně, ale při všem neměl jsem jiného účelu, jak vás posvětit.“ A ten nebyl jediným, u něhož takové jednání prováděl. Chtěl svatými udělat všecky, které měl za schopné k tomu.

A jak pracoval, aby je cvičil v umrtvení, tak též pečoval, aby je o-

svobodil od náklonnosti k statkům tohoto světa. Kázal stále o lásce k chudobě, a vštěpoval jim, že jako služebníci chudých mají žít jako chudí sami. Děkoval Pánu Bohu, že náležel ke kongregaci opravdu chudé, a chtěl, aby jeho novicové důkladně studovali slib klášterní chudoby. Stále to opakoval a byl přísný v té věci. Ubezpečoval, že opustí-li někteří řeholníci svou kongregaci, děje se tak proto, že povinnosti noviciátu správně nepochopili.

Představil-li se nový novic, nikterak nátlaku na něho nečiril ohledně jeho povolání. Podal mu přesné vysvětlivky, ukázal mu, jak vznešený cíl sledují, neskrýval před ním, jaké oběti na něho čekají. Viděl-li, že váhá, vyložil mu účel jiných řeholí a ponechal rozhodnutí Pánu Bohu.

Vrátil-li se novic opět do světa, doprovodil ho zbožný kněz při odchodu až k bráně, a pak se vrhl před obrazem Panny Marie, aby ho doporučil její lásce.

V přírodě mluvilo mu vše o Bohu. Květ u cesty ho vybízel, aby chválil

Pána Boha. Oceán byl v jeho očích obrazem Srdce Panny Marie. Když ho pozoroval, zpíval si rád písně mariánské. Pak přetékało jeho srdce a oko zaslzelo.

Zvláště svátky církevní dojaly jeho duši. Na Bílou sobotu, když nemohl k službám Božím, byl hluboce dojat, když zvony celého města vyzváněly Alleluja, volaje: „Jak krásné to jest, a pak uvažme, že tak mnoho duší takových radostí ani nechápe ani neužije!“ Slzy kanuly po zapadlých jeho lících. Přál si, aby zvon noviciátu se přidružil k hlasům z kostelů.

Výslovně si přál, aby novicové s velkou věrností se ujímali chudých. „Chcete-li vědět, co jest chudý, otevřte evangelium,“ říkal. Doporučoval jim, aby je navštěvovali, jakoby navštěvovali svatou rodinu v chlévě betlemském a jako se navštěvuje nej-světější Svátost v kostele. Po cestě k nim se mají modliti, jim bez nedůvěry a bez všelikých podezření almužnu podati, laskavě a uctivě s nimi mluvit, zájem jeviti pro jejich

záležitosti a kde možno i slovo k duši jejich promluvit.

I na novice své patřil okem víry. Říkal: „Jak mne blaží myšlenka, že živím duše budoucích apoštolův, a jak mi jest milo, že sám konsekruji hostie, které vám podávám ve svatém přijímání, které uctíváte při denním a nočním klanění!“

Neslyšel rád, když zemřelé hned blahořečili, z obavy, že by se za ně nemodlili. „Když mne Pán Bůh k sobě povolá, prosím vás, nenechávejte mne dlouho v očistci!“ Když zemřel některý bratr, dal od hodiny smrti až do pohřbu stále modlit se za něho růženec. Slovem, celý jeho život, celá jeho nauka byla proniknuta živou vírou.

Byl nevyčerpatelný, když mluvil o velikosti a kráse života řeholního a o důležitosti slibu. Se zármutkem mluvil o řeholnicích, kteří nenahlízejí potřeby, aby se vážným noviciátem na to připravili, a skutkům nadpřirozeným se chtějí věnovati, aniž by dříve u Boha čerpali síly a cvícení. Velebil štěstí svých dítek, které se v mládí

Pánu zasvěcují. „Jest smutno,“ říkal, „Pánu Bohu dáti zbytky svého života.“ Když rozvinul dojemný obraz toho, zvolal: „Psům se dávají kosti, prvotiny patří Tvůrci!“

Někdy záviděl bratřím z nižších řádů, kteří zaměstnáni byli ruční prací, protože měli více času modliti se a mysliti na Boha. Za velkou čest a neobyčejnou milost pokládal, že ho Pán Bůh povolal v čas pronásledování.

Tak vychovával své novice pro život řeholní více příkladem, než slovy kázaje, více přesvědčením, než rozkazy působě. Jak již řečeno, byl neoblomný ve věcech řehole; v tom byla pro něho dokonalost řeholníková. — Třebas nemocen, byl v té věci všem vzorem; ale při všem, co nejsouc podstatné, upevňovalo ducha řeholního, rozmnožovalo lásku k Bohu a k Panně Marii, snažil se nadchnouti mocně, spokojil se však nadšenost tuto řídit a upravit.

Duchovní rozmluvy v noviciátě, při nichž jeho srdce věrou plné mluvilo, byly jeho triumfem. V těch tkvělo jeho vlastní vedení duší; zde

osvěcoval a zahříval. Očekávali je netrpělivě a neopouštěli je, aby nebyli rozníceni pro všechno dobré a odhodlání, snažiti se po dokonalosti. Zde bylo slovo mistrovo vždy jednoduché a obyčejně důvěrné, a přesvědčení a vřelost, jež z nich mluvila, přecházely na všechny. Často se povznesl k vysoké vznešenosti a unášel s sebou duše.

Měl novice úplně v ruce a pozoroval každý den s radostí jejich pokroky v duchovním životě, jejich velkomyslná přání a snahy. „Máme tu výborný material k svatosti,“ psal v červenci 1901, „ale obávám se, že svou chladností a nevěrností zadržují milosti boží. Jestli z letošního noviciátu jenom několik světců vyjde, a Panna Maria nám každý rok prokáže tutéž přízeň, kolik dělníkův a vojáků se pak obrátí!“

Vší mocí pracoval na tom, by lidu vychoval apoštoly; a svým žákům vštěpoval metodu, které sám užíval ve spolku, především modlitbu, neboť Pán Bůh sám obrací a posvěcuje. Lidské prostředky mají pokládati za

vedlejší nástroje a se varovati, jim vykazovati první místo. „Hleďme a snažme se především konati skutky nadpřirozené!“ říkal. „Otevírejme ve dni spolkové místnost mladým lidem raději půl hodiny později, abychom nezanedbali svých pobožností!“ Jindy podotkl: „Na půdě zbožnosti nemůže svět s námi zápasiti, právě tak jak my na půdě zábav nemůžeme s ním závoditi.“

Nepřál si, aby v prvních začátcích spolku rozvíjelo se mnoho lesku, a ujišťoval, že Pán Bůh drobnými prostředky provádí velké věci. „Malé příčiny, velké účinky.“ Rád připomínal, že Eucharistie málo slovy ustanovena byla a Vtělení jenom krátkým pozdravem andělským světu zjeveno bylo. Vskutku všemohoucnost boží nepotřebuje velkolepých prostředků, a zkušenost učí, že s plodnými skutky právě tak se děje jak s Církví, všechny vycházejí ze zrnka hořčičného.

Bojoval proti přirozené horlivosti, kterou nazýval jedem lásky k bližnímu. Přál si, aby představení spolku spojovali Marii i Martu a káral zvláště

ony, kteří ve svých spolcích Boha strčili za kulisy. Ne jakoby nic necenil zevnějšek, naopak v místnostech mělo býti vše čisté, pěkné a příjemné, aby se tam mladým lidem líbilo, ale stránka nadpřirozena musila býti nejvíce pěstována. Budoucím správcům spolků doporučoval, aby se co nejméně z domu vzdalovali, by pěstovali hlavně individuální apoštolát a hlavně si vychovali předáky, kteří na jiné působiti budou. Pravit: „V naší době třeba spíše tvořit modely (vzory), než sochy.“ Slovem vše, co konal po čtrnáct let a vyzkoušel v působnosti své, tomu učil žáky svoje. A než je uskutečnili, měli stálou modlitbou působiti na svět.

Pro každý den v týdnu ustanovil velký apoštolský úmysl: pro neděli svou kongregaci a její díla, pro pondělí obrácení dělníků, pro následující dni vojáky, apoštolská povolání řeholní, nejopuštěnější duše v očištění, umírající, království Panny Marie ve světě a zvláště v noviciátě. Všecky skutky toho dne i nepatrné, měly býti oběťmi, které jako částčky

hostie, jak se vyjadřoval, vyprošovaly milost boží pro tyto veliké úmysly. Budoucí apoštolové chudých a opuštěných měli se držeti stále mezi Bohem a dušemi, držíce v jedné ruce růženec, v druhé kříž.

Tak minul rok noviciátu 1900 až 1901 v. modlitbě a práci, ve spojení s Bohem a přípravou na apoštolát lidový. Ale i starostí nechybělo. Zednářští správci veřejných záležitostí vypracovali nespravedlivý zákon proti náboženským spolkům, zákon, jenž přivodil veliké neštěstí a škodu tak mnohých duší. Když začalo pronásledování, šťastnými nazval řeholníky, kteří první postižení byli, a tázal se, zda-li i jeho kongregace účastna bude téhož štěstí, neboť tato s Bohem spojená duše patřila na všecko ze stanoviska nadpřirozeného. Brzy i jeho kongregace zkoušce byla podrobena. Měla na vybranou, buď sliby zlomiti aneb putovati do vyhnanství. Ani jedno z dítek jeho nepomýšlelo na to ho opustiti, proto bylo třeba rychle vše připravit pro odjezd, aby ukončeno bylo vše k době určené.

V poslední den, ve který Pán náš prodléval v kapli noviciátu, shromáždil P. Belanger všecky svoje novice a s nimi učinil slavné odprošení za všecky hříchy, které v tomto domě budou spáchány. Dodal modlitbu za Francii a za Církev. Téhož večera přijal čekatel jeden kříž noviců v kapli zbavené své ozdoby ztrativší svého nebeského hosta. Jediná lampa kmitala temností. Vypadalo to jako v katakombě. Zbožný mistr přiznal, že závidí štěstí svého žáka, jenž v takové chvíli a za takových okolností se zasvěcuje Bohu.

Když Pán náš již nebyl přítomen, postavil P. Belanger sochu Panny Marie na stůlek, a kolem ní skupeni, konali svoje pobožnosti až k odjezdu.

Brzy byly všecky věci odstraněny. Žádné nářadí, ani stoličky nezbylo. Mladí novicové, kteří pomáhali vyklizovati, byli znaveni. P. Belanger kázal jim sednouti si v kruhu na zemi, dal jim něco pojísti a pak k nim promluvil několik plamenných slov, jež rozehřála jejich srdce. Zvláště ho nad-

chla jejich úplná chudoba, volaje: „Jak dobře jest říci: již ničeho nemám.“

Před odjezdem napsal některým novicům minulého roku, kteří byli v Římě: „Dříve, než opustíme půdu francouzskou a milý dům noviciátu Panny Marie, rád bych vám odtud poslal poslední znamení lásky, odslouživ poslední mši svatou za vás, pomodliv se za vás poslední růženec. Nemohu vysloviti vám, jak srdce svírá myšlenka, že Francie nás vypuzuje. Obávám se, že mi bude jako našim starým bratřím, kteří ve čtvrtek odešli a všechny svoje slzy vyplakali. Co se vás týká, staňte se, co jsme my tu snažili se státí, svatými Panny Marie a růžence.“

Dne 31. září o 3. hodině odpolední odjeli. Ve chvíli, kdy jeli přes hranici, modlili se růženec, pak večerní modlitbu, neboť bylo již pozdě. Teprve o půlnoci dojeli. Nový dům zasvětili Panně Marii růžencové. Hned po příchodu v noci vrhl se zbožný novicmistr k nohám Matky dobré rady a odevzdal jí po vroucí modlitbě klíče

domu a doporučil ochraně její srdce všech, kteří opustili vlast, aby zůstali věrni jejímu božskému Synu.

Novicové byli tak šťastni sdílet lůžko s Ježíškem. Nábytek ještě nedojel, a po několik dní museli se spokojit otepí slámy a přikrývkou. Jenom P. Belanger byl k nemalé žalosti své nucen, přijmouti měkčí lůžko, protože slabé zdraví jeho toho nutně potřebovalo. Na druhý den, dříve než začali s úklidem, shromáždil P. Belanger svoje děti v malém, nejméně spustlémsále, kde složili bedny a zavazadla. Obraz Matky dobré rady zavěsili nad pecem, postavili po obou stranách po kousku svíčky, každý poklekl, kde mezi balíky bylo místo, a modlili se růženec. Zbožná osoba, která oknem zahlédla tento obraz prostý, vypravovala, že byla tím až k slzám dojata. Tato pobožnost dovršená novým zasvěcením noviciátu a odevzdáním klíčův paní toho domu, Panně Marii, občerstvila a posílila všecka srdce. Horlivě a důvěrně chopili se práce.

Teprve dne 4. října došel nuzný nábytek. Složit ho, bylo nesnadnější,

jak ho naložit, protože počasí bylo škaredé. Otec neopustil dítě; nehledě na svou churavost řídil všechny práce jejich, pomáhal jim, povzbuzoval je slovem i přítomností. Litoval toliko, že jim více nemohl pomoci. Ale byl mezi nimi, to byla nejmocnější pobídka a nejlepší útěcha.

Konečně nadešel svátek Panny Marie růžencové, den duchovní radosti a oddechu pro všechny. Blízko vedle slavníků svých dětí sestoupil Spasitel poprvé do jesliček, protože vlastní kaple nebyla ještě zařízena. V ten den modlili se velmi mnoho Zdravas Maria, aby v domě tomto nikdy nebyl spáchán těžký hřích; neboť i v největších obtížích a nesnázích nezapomínal nikdy na čest a slávu svého nebeského Otce.

Po několika dnech psal svým dítkám do Říma: „Od první mše svaté nás již neopustil Pán Ježíš. Jsme klidní a šťastní, a Pán Ježíš v nejsvětější Svátosti zdá se býti Ježíšem spícím, ale jest Ježíšem bdícím, jak víte, vy, kteří jste měli štěstí založiti v noviciátě obě veliká díla tý-

denního nočního klanění a svaté hodinky.“ Vždy se u zbožného kněze jeví snaha připisovati svoje zásluhy jiným.

Nový dům, bývalý klášter mnichů augustinianských, měl ráz vážnosti a chudoby, což se neobyčejně líbilo novicmistrovi. Jsa naskrz řeholníkem, miloval vše, co přibližovalo k životu klášternímu. Přál si, aby všude vládla přísná chudoba, jenom s kaplí činil výjimku. Taťo byla prostým, holým sálem, ale zbožný kněz pečoval, aby Pán domu ctí byl obklíčen, jeho příbytek měl co nejnádherněji býti upraven. Sám bděl nad výzdobou, kterou svěřil odborníkům, a činil více, než dovolovaly prostředky. Počítal na velkomyslnost zbožných, štědrých osob, které ho vskutku neopustily.

Již po několika dnech psal přestasten: „Naše malá svatyně od včerejška již jest Pána méně nedůstojna; okolí oltáře jest vzácné a vkusné, zdá se býti podobným oltáři na zelený čtvrtek. To nám pomůže k sebranosti, abychom se dobře modlili.“

Jakmile se zotavili z námah velikých, opět zachovány všecky zbožné zvyky. Pak se horlivě připravovali k duchovním cvičením, jež měly předcházet každý rok noviciátu. „Začali jsme devítidenní pobožnost jako přípravu na duchovní cvičení,“ psal P. Belanger knězi, jenž je měl konati. „Dvanáct až patnáct noviců koná každý večer svatou hodinku. Naleznete duše, kterým třeba znova se pohřížit do klidu, mlčení a lásky k Bohu, jimž však neschází dobrá vůle.“ A v obvyklé své pokoře dodává: „Pokud možno i já budu hledět se sebrati a budu Vás prosit, abyste se ujal ubohé mé duše. Trpím velice v nynějším stavu.“ Stav jeho byl stav vyprahlosti a čisté víry, jaký Bůh dá duším, jež chce vésti k vysoké dokonalosti.

Po těchto prvních duchovních cvičeních ve vyhnanství, při nichž Pán Bůh zahrnul milostmi ony, kteří pro něho opustili všecko, chtěl zbožný novicmistr svůj dům tak zařídit, aby ho učinil vpravdě domem Panny Marie, své Paní nebeské. Jak již zmíněno, miloval podobně jako vzor jeho bla-

hoslavený z Montfortu i vnější projev víry a lásky. Již často zkusil jejich účinnost a byl pevně přesvědčen, že smysly dovedou duši k Bohu vésti a zvláště že duše má smysly podrobiti službě Nejvyššího. Tím ostatně jenom vyhověl duchu církve, která žádá právě tak úctu vnější jako vnitřní, jejíž liturgie spočívá na této zásadě.

Něžné srdce zbožného kněze našlo v těchto vnějších znameních nové a rozsáhlé pole. Z tohoto stanoviska třeba v té věci posuzovat P. Belangera. Ovšem žádal především vnitřní úctu k Panně Marii. Zvyk všechno začínati s Marií a konati pro Marii stal se mu druhou přirozeností, a tomu učil též svoje svěřence. Ale právě, aby jim to hlouběji vštípil, přál si rozmnožiti ve svém domě vnější znamení lásky a úcty k nebes Královně.

U vchodu vnitřní síně postavil sochu Panny Marie Lourdské. Byla cenná a ctihodná, protože stála dlouhá také v piscinách, před níž mnozí nemocní zázračně nabyli zdraví. Před ní stálo klekátko, pozývajíc návštěvníky

domu, aby uctili Paní domu. Dvůr pro zotavení měl neposkvrněné Početí, spárna sochu Panny Marie, která hadu hlavu potírá, a v jídelně trůnila Panna Maria na čestném místě stolu, kde měla svůj příbor označený její značkou. Při obědě skládáno nejlepší před sochu marianskou, a pak to nesl novic chudému, jenž každý den přicházel do kláštera. Nazýván chudým Panny Marie, a podle toho s ním zacházeli. Posluhovali mu v bezvadné bílé zástěře, v zimě jídal u pece dobře hřející; a bylo-li něco zvláště dobrého, dostával z toho hlavní podíl. To bylo pro novice, kteří mu podle řady sloužili, projevem lásky k Panně Marii, a zároveň přípravou pro dobu, kdy měli konati svůj apoštolát u chudých.

Dospěli tak daleko, že postavil v prostředku kaple klekátko v barvách Panny Marie, na němž nikdo neklekal, zvané klekátko Panny Marie. Slovem Marii potkával jsi na každém kroku, a tímto naivním vynálezem lásky, byla myšlenka na ni vždy přítomná.

Na svátek neposkvrněného Početí připravovali se s neobyčejnou zbož-

ností, s kajícími skutky. Mistr musel mírniti svoje žáky, aby v přísnosti nešli příliš daleko. Ve svátek žádali všichni složití slib nevolnictví a bezmála všichni slib čistoty. Opatrný vůdce duchovní dovolil jen dočasné sliby. Pro celou rodinu, jak pro otce, tak pro děti byl osmý prosinec opravdu nebeským dnem, tak přehojně se vylévaly milosti.

Leč P. Belanger nahlížel, že duše mladistvé jemu svěřené potřebují zotavení a pobavení, zvláště v životě na vyhnanství, které nebylo bez trní. Proto pořádal občas kromě každodenní volné hodiny, kterou všemožně hleděl učiniti veselou a milou, malé slavnosti rodinné, pro které užito různých vloh a darův.

Ustanovil, aby svátek Mládátek slaven jako v některých řádech. Úlohy zaměněny. Ve všem, vyjma kapli, uložena autorita do rukou nejmladšího novice, a třebaš proti tomu všichni se ohrazovali, zaujal novicmistr s patrnou radostí a roztomilou přirozeností všude místo poslední. Posledním skutkem autority improvizovaného novic-

mistra bylo, že celému noviciátu nařídil devítidenní pobožnost. Chtěli Pána Boha prositi za zdraví svého otce, jehož si přáli všichni opět na jeho místě, jenž však litoval, že svátek Mládtek není každý den.

Zatím šlo v noviciátě všecko svým chodem jako ve Francii. I ve vyhnanství nezapomněl P. Belanger na své vojáky, ani na dělníky, opuštěné a zvláště umírající. Požadoval se více modliteb za ně a pracoval zvláště, aby jim vychoval apoštoly. Apoštolát u lidu a u armády byl vedle pobožnosti k Panně Marii hlavní předmět jeho kázání a přednášek. V jeho očích jedno bez druhého nemohlo obstáti. Tuto myšlenku vyjádřil v listě: „Ať jest budoucnost naší kongregace jakákoliv, budu uklidněn o pozemském apoštolátě a věčné blaženosti duší mi svěřených, vidím-li, že si z noviciátu odnášejí ryzí a něžnou lásku k Panně Marii.“ Aby dosáhl tohoto velikého cíle, navrhoval jim soustavu, již považoval za neomylnou, o níž ve zvláštní hlavě pojednáme. Byla to tatáž, která jeho samého vedla k svatosti,

jejíž divnou působivost pro spásu duší vyzkoušel po sedmnáct let, jež pracoval na vinici Páně.

XI. Soustava růžencová.

Důležitá záležitost spásy i ezaleží jedině od dobré vůle, jest též otázkou rozumu a opatrnosti. Proto nás učí církev prositi Ducha svatého o dary rozumu a rady. Z této příčiny mnozí duchovní spisovatelé arsalí pojednáti učící umění, jak spásy dojíti a po cestě dokonalosti kráčet, a tak mnozí osvěcení křesťané uží nejlepšší část svého života tak potřebné apoštolské činnosti, večeřící duší.

V naší době se time tak i a — řekněme přímo — smyslné tak, mnozí seke samy klamou a za várou zbožnost a za sáhutí po svatosti považují něco, co toliko jest věci citu a smyslem náboženským. Věřívá se a kláse se, bez dalších vysvětlení, že stačí dobrá vůle, aby se spasil a posvětil.

To jest bel ječ a z příčiny, jež vysvětluje mnohý polovišlivý ořad, jež přišel po dlouholetém zdánlivě vážném

životě náboženském, a u mrohých duší repropěšnost prostředků jinak užitečných, které použity byly bez porozumění a bez osvětleného vedení duší. Jeden svatý Otec tvrdí, že cesta do pekla vydlážděna je dobrými předsevzetími. Rovněž lze říci, že cesta k illusi a k redokoralosti naplněna jest velikou horlivostí, krásnými úmysly, aro četnými pobožnostmi a velkomyslnými srahami.

Jistě jest Pán Bůh párem nad svými dary a vede k svatosti cestou, která se mu líbí, ale dal zákony, od nichž se jeřom výmírečně odchyluje, a bylo by odvážro, jich se zbaviti.

Aby bylo lze dojíti spaserí, třeba právě tolik rozumu jako dobré vůle. Ne nadarmo modlí se kněží tak často v žalmech: „Da mihi intellectum! Dejž mi rozum!“ (118, 34.) Jestli P. Pelarger, jak všichni jeho zrámi tvrdí, dosáhl vysokého stupně svatosti, za to děkuje částečně rozumné soustavě, již věrrě až do smrti zachovával. My ji nazveme soustavou růžencovou.

Ale dříve rež o tom se rozhovoříme, slyšme, co praví o růžercové po-

božnosti současný spisovatel a bývalý mistr v duchovní správě Msgr. Gay, jenž o růženci napsal dva skvostné svazky. Píše: „Tato pobožnost opírá se úplně o nauku křesťanskou a jest naplněna touto naukou, která jí jest základem. Jest více než domněnka, že byla nadpřirozeně vnuknuta. Jest složena jediné z modliteb, které lze nazvat božskými. Vše v ní je zbožné a moudře pořádáno. Při vši hloubce a vznešenosti jest prostá a lidová. Hodí se pro všechny země, pro všechny časy, pro všechny poměry životní, pro každý věk. Od staletí zavedena, byla hlásána všemi svatými, počínaje sv. Dominikem. Nevím, jak často, byla pobožnost růžencová papeži schvalována a doporučována. A oni ji nejen tisícerými způsoby oslavili a obdařili hojnými odpustky, ale ji tak zřejmě postavili do služby největších zájmů církve, že ji považovali za modlitbu rozhodující, neodolatelnou a proto vítěznou...”

Celý život zbožného kněze, jakož i apoštolát jeho dokazují zjevně, že modlitba růžencová má tyto vlastnosti,

zvláště když se jí užívá tak, jak on ji užíval.

Viděli jsme, že rodina Belangerova si vážila růžence; a zde, jakož i v rodinách zbožných krajův, zvláště kde kázal blahoslavený z Montfortu, zachoval se zvyk, modliti se ho každý večer společně. Pobožnost, které se naučil Jiří Belanger jako dítě, zachoval i v mládí, a zalíbil si ji tím více pro milosti, které z ní čerpal, i ve své neobyčejné zbožnosti.

V domě svatých andělů byl svým svěřencům knězem růžencovým, a právě růženec tak plodným učinil jeho apoštolát u vojáků.

Jeden z jeho vojáků, jenž se stal řeholníkem, užil krásného přirovnání, aby vylíčil lásku P. Belangerera k růženci: „Praví se, že slavík jest sám svým zpěvem nadšen. Čím více zpívá, tím více chce zpívat, až konečně jeho prsíčka puknou a tím umírá. Tak bylo s P. Belangerem. Zdravas Maria a růženec ho nějak opojily. Čím více se jich modlil, tím více chtěl se jich modliti, a modlil se jich tak často a tolik se namáhal, aby se všude jich

modlili, že při tom sedřel své síly. Jeho život i jeho smrt byly toliko písni lásky k Matičce nebeské.“

V listě, kde napřed mluví o svých dílech, dodává: „Co se mne týká, myslím toliko na Pannu Marii a její růženec. Touha, bych zachránil chudé vojáky, abych oživil znova lásku kněží k svatému růženci, podobá se u mne posedlosti... Mimo hodinky církevní modlím se jenom růženec. Rád bych ho rozuměl dokonale, abych všude o něm kázal. Rád bych se stal dominikánem lidu.“ „Můj růženec jest můj teploměr z duchovního stanoviska a tvrdím, že zlý duch všechno činí, aby překazil mi tuto modlitbu, od níž závisí, jak cítím, moje věčná spása.“ Vidíme, že růženec nebyl pro něho pouhou pobožností, stal se mu celou soustavou.

A jak miloval Zdrávas Maria! Nazýval ho rád svátostí Panny Marie; chtěl tím naznačit jeho účinek, by svolalo milosti.

Na každý list i lístek napsal na hoře jako heslo Ave Maria.

Říkal: „Zdrávas Maria jest zá-

roveň i nejkrásnější pozdrav Panny Marie i nejdojemnější modlitba. V první části pozdravujeme ji s nejsvětější Trojicí, s archandělem Gabrielem a se svatou Alžbětou, to jest s nebem i s zemí. Připomínáme jí, že má čest ojedinělou, že jest neposkvrněným Početím: „Milosti plná“ a Matkou Boží: „Pán s tebou“ a matkou lidí: „Požehnaná ty mezi ženami.“ V druhé části zapřísaháme Matku Boží, aby se ukázala matkou naším, měla útrplost s dítkami svými na zemi a je všechny chránila. Jako pozdrav Zdravas Maria naplňuje duši Panny Marie radostí, jako modlitba vzbuzuje v ní nesmírné slitování s lidmi. Míval hojně přednášky o „Zdravas Maria“ a v jeho pozámkách o této modlitbě nebeské nalézáme řadu chvalořečí.

Msgr. Gay, tento vážný, hluboký a osvícený duch píše: „Pozdravení andělské jest nejsladší úsměv, jaký Bůh seslal zemi od jejího prvopočátku. Jest ranní září naší spásy, první krok ke spojení, jež chtěla utvořiti nejsvětější Trojice s ubohými lidmi.“

Týž spisovatel dodává: „Zdravas

Maria jest nástin křesťanské nauky, souhrn naší víry, listinou našeho vykoupení, důvod našeho božského šlechtictví. Věřte mi, že každé Zdravas Maria pomodlené s opravdu zbožným srdcem nejenom kadidlem jest, jež radost přináší nejsvětější Trojici, ale též šípem, jenž proniká Srdce Ježíšovo, raní je láskou, a Matce jeho i všem, když se k ní modlí přináší proudy milostí a požehnání.“

Tato neobyčejná láska zbožného kněze k „Zdravas Maria“ rebyla láskou nerozvážrou, nerozumrou, a že se ho stále modlil, rebylo malichernou, sentimentální pobožností, jaká se někdy najde u jistých zbožných duší, on prohloubil tuto modlitbu milostiplnou, nalezl poklad v ní skrytý, to byla láska osvícená, pobožnost rozumná. Zdravas Maria, plící jeho život, tvořící jeho heslo, nemálo přispělo k jeho posvěcení a k ovoci jeho apoštolátu.

Šířiti růžec bylo mu potřebou srdce. V předvečer sjezdu spolků dělnických napsal členu připravujícímu sjezd: „Když jsem se dnes večer mod-

lil růženec, napadla mi myšlenka, kterou vám předkládám. Nemělo by se na sjezdě pojedrati o růženci a jej doporučiti jako účinný, aro jediný prostředek lid přivésti opět k modlitbě?“

Začátkem roku 1900 otvírá celé srdce své příteli v listě: „Kéž bych mohl hlásati veliké křížácké tažení růžencové, kéž bych všude zavedl brátrstvo sv. růžence, pak by se splnilo mé vroucí přání. Di es rái o jsem se tázal, proč se to již nestalo v našich spolcích? Nebylo by těžkým, každý týden celý růžec společně se pomodliti, měsíční sv. přijímání a průvod, přednášky o svatém růženci by si adno ko ali mladí lidé a kněží. I ti, co spolky naše opouštějí, vzali by s sebou lásku k Panně Marii, lásku k jejímu růženci, a jistě jedi ou se vrátili k Bohu. Tím by se vyhovělo duchu církve a sv. Otce, splnilo přání re poskvrněného Početí, duším v očistci zajistil by se podklad odpustků a ovy by chránily naše děl íky, a těmto by se dala do rukou snadná a účinná modlitba.“

! ! P. Belai ger studoval skutečně re-

ustále svatý růženec, zvláště v jeho poměru k nebi a zemi. Na otázku: Co jest růženec? nalézáme v jeho pozlámkách dlouhou řadu odpovědí, jež vybral ze spisů jednajících o růženci. Některé je om uvádíme: „Růženec jest vzpomínkou na dobrodění Ježíšova, brevííem věřících, mocnou zbraň křesťanů, postrachem pekla.“

Rovněž měl rapsodu řadu myšlerek a výroků světců a duchovních spisovatelů o růženci. Tyto stále čítával a tak dospěl k tomu, že si neobyčejně vážil růžence a miloval ho tak velice, že tolik lásky nalézáme v životě světců.

„Po mši svaté a hodinkách Pánu Ježíši a Panně Marii jest nejmilejší modlitba svatého růžence.“ (Sv. Dominik.) „Růženec jest žebříkem do ráje, každé Zdrávas je v něm špruhou.“ „Zbožně modlené Zdrávas Maria jest pohyb křídlem směrem k nebi.“ „Zdrávas Maria má větší cenu než vesmír.“ (Sv. Alfois z Liguori.) „Růženec jest korunou, která bude mou jedinou radostí. Touto modlitbou dojdou zbožní

do věčné blaže osti.“ (Panna Maria k sv. Domínikovi.)

„Růžec jest božskou pobožností, zřídlem milosti, lékem pro zla tisícera, řetězem, jež nebe spojuje se zemí, duhou míru, již Pán Bůh v milosrdenství svém položil na rebi své církve, a kotvou spásy pro všechny křesťany.“ (Sv. Teresie.)

Tyto výroky svatých ho nadchnuly. Byly pravým pokladem, z něhož zbožný sluha Panny Marie čerpal ve chvílích únavy a suchoparnosti. Rád čítával zvláště sliby dané růženci: „Budete-li se modliti růžec, dosáhnete všeho, začkoli máte budete prositi. Kdo zůstane věrným růženci, dostane milosti z nebes. Duše, která se mi v růženci poroučí, nezahyne. Všem, kteří rozšiřují můj růžec, přispějí ku pomoci ve všech bídách.“

P. Belanger uvažoval o růženci ze všech hledisk a nalézal stále nové myšlenky v něm. Třeba často kázal o tomtéž předmětě, nikdy neunavil svoje posluchače; dovedlť pomocí růžence učiti všem pravdám křesťanským. Se zálibou pojednával o thematic: Bůh

v růženci, Spasitel a Panna Maria v růženci, smrt, hřích, peklo, modlitba, čistota v růženci. Mnoho přednášek měl o zpovědi a růženci, Eucharistii, svatém přijímání, mši svaté, o povinnostech rodiny, o utrpení, neděle, bázeň lidská, rouhání, nebe a růžec.

Duši jeho milým a blahodárným zaměstnáním bylo studium žalmů spojených s růžencem. Když ho nemoc nutila ku klidu, s velkou radostí se mu věnoval. Nalezl tisíceré vztahy, které ho nadchly, rovněž i některá místa evangelia.

Snadno pochopíme, že takto živem mannou růžence se víc a více věnoval modlitbě, jež odpovídala touze srdce jeho a tolik milostí přinesla jemu a duším. Pravidla, jež pro zbožnou modlitbu růžence podal, jsou věrným obrazem způsobu, jak se ho sám modlil: 1. Zbožně se modlití jednotlivé modlitby se sebraností duše i těla, vyslovuje pomalu a zřetelně, pozorně a důvěrně slova. 2. Nábožně rozjímati tajemství, představovat si osoby, slyšet, co praví, vidět, co činí,

pozorovat jejich ctnosti, jim čest prokazovati, v sebe vejíti a pojeti úmysly. Začínal svůj růženec neobyčejně uctivým, důstojným znamením kříže, říká někdy: „Jdeme do boje, rozviňme dobře svůj prapor!“ Pak se modlil velmi pomalu a pozorně Věřím, jež v jeho očích představovalo souhrnný obraz všech patnácti tajemství. Rozjímaje měnil metody, aby se vyhnul jednotvárnosti. Někdy si umínil při každém tajemství uctíti některou vlastnost Boží. Jindy uctíval různé milosti udělené Panně Marii, aneb pět ran Spasitele. Často připravoval se na modlitbu sv. růžence jako na svaté přijímání a děkoval po něm.

Sám sepsal několik růženců, Eucharistie, Matky dobré rady, Magnifikat, blahoslavenství, pokušení, kněze Panny Marie. Nazýval svou modlitbu modlitbou vojína, sirotka, hříšníka, k smrti odsouzeného, pokornou, důvěrnou, vytrvalou modlitbou, jež otvírá nebe.

Jednou pravil: „Rád bych se stal knězem, apoštolem modlitby.“ Toto přání, jak vidět, se mu vyplnilo. Za-

vedl soustavu růžencovou ve spolku vojenském a později i v noviciátě. Nejraději by ho udělal soustavou své kongregace, ano celého světa. Když se stal novicmistrem a měl svobodu, by učelivé duše svých svěřenců vzdělával, vnuknul jim povolně velikou úctu k růženci. Se vší horlivostí svého srdce, se vší vroucností své lásky vysvětloval jim všecky modlitby, ano každé slovo modliteb v růženci. Stále se vracel k tajemstvím, a všecky svátky, které je připomínají, oslaveny byly zvláštním officiem a nepřetržitou modlitbou růžence od rána do večera. Zvláště utkvěla svěřencům jeho v paměti smírná slavnost ku cti Panny Marie náhradou za nectné útoky proti její čistotě. Byla to pravá slavnost růžencová.

A P. Belanger sám byl živým příkladem této pobožnosti. Proto nemohlo býti jinak, že pobožnost tato svěřencům jeho pomalu přešla do krve, jak se sám vyjadřoval.

Brzy se sladká melodie Zdrávasu tak rozmohla, že neustávala celý den a někdy i v noci. „Zlý duch ať ne-

miluje náš dům,“ říkal jednou P. Belanger. Skutečně ho stále bičovali růžencem.

Začátkem října 1901 slibili všichni, že se pomodlí každý den růženec za pronásledované řehole.

Zbožný mistr chtěl zvláště apoštoly svatého růžence vychovati, a opakovat často: „Učiňme to jak svatý Dominik, vežeňme Pannu Marii nějak do úzkých a rceme jí: Národ hyne, a my nevíme, jak ho máme zachrániti. Budeme tě tak dlouho prositi, až nás učiníš apoštoly růžence a my ti tvůj národ tím vrátíme.“

Již jsme vypravovali, že svůj noviciát ve vyhnanství nazval domem růžencovým. Dodáme ještě několik zajímavých rysů.

Zbožným mistrem vybídnuti, usnesli se novicové, že všechny síně pojmenují podle tajemství růžencových. Velká předsíň v přízemí, kde přecházejíce vedle sebe vždy říkali Ave Maria, nazvána síní Zvěstování, hovorna síní navštívení, kaple Betlemem, světnička, kde se zpovídali, síní očišťování, studijní sál, kde se vzdělávali du-

chovní učitelé, nazván síní nalezení Pána Ježíše mezi učiteli. Jídelna, kde se množila umrtvení, pojmenována: síň smrtelné úzkosti, spárna se svou disciplinou byla sálem bičování, společný sál vyznání viny byl sálem trním korunování, nemocnice sálem nesení kříže. Nad vchodem každé síně pověsili obraz tajemství, jehož jméno mu bylo dáno.

Ve veselé společnosti vybrána tato jména, a otec se radoval z prostoty svých dítek. „Není mezi námi silných duchův,“ říkal, vypravuje o tom příteli. Vidět z toho, že noviciat P. Belangra byl vskutku tím, co označovalo jeho jméno. Nejen božská modlitba v něm neustávala, ale bylo často slyšet i dojemné písně ke čti Královny nebeské. Byl to jeden z prostředků, jehož zbožný mistr užíval, aby rozněcoval ve své duši lásku k Panně Marii a jiné tím pronikal. Jak miloval ty písně! Zvláště rád poslouchal ty, které připomínaly Ave, růženec a nebe. „Tebe vždy chci milovati, ctíti a vychvalovati, Sladká Matko Boží. Na zemi Tě pozdravují, na nebi Tě zvelebují Zdrávas Maria!

Až se skončí života pouť, potom s útěchou při mně stůj, pravá nebes bráno. K místu posvátnému mne veď, bych tam věčně zpíval jako teď, Zdrávas Maria.“

Zvláště si liboval v prostých zbožných písních blahoslaveného z Montfortu, tím více, že tolik ctil jejich původce, jež aspoň obsahem podáváme: Sladké Zdrávas Maria! hřích prchá před tebou, Sladké Zdrávas Maria, milost přichází s tebou! Kéž bych byl hromem, bych stále učil hříšníky na zemi svatá slova Zdrávasu! Spasitelná jest nauka a sladké tajemství, že svatost se jistě množí svatým růžencem. — Až k slzám byl dojat u slov: Kdysi tě uzřím, až vejdu do nebe, Maria, Matko má, Panno nejkrásnější. Kdysi tě spatřím a se sbory andělů Ti vzdám čest a chválu, Panno nejčistější. V nebi, ano v nebi, tam tě věčně vidět budu!

Když jej nemoc odsoudila k nečinnosti, nalézal v růženci jedinou útěchu. Nemohl již pracovat jako apoštol, ale svoje růžence se mohl modlití, a ty se modlil až do posledního dne. Jedině

ho uklidňovaly ve chvíli, kdy měl před Boha předstoupiti, růžence, které roz-séval po celé cestě životní. Přál si, aby u tělesné schránky jeho nepřestávala modlitba sv. růžence, až do pohřbu. Přání jeho bylo splněno, ano překonáno, jak spatříme v hlavě následující.

XI. Večer krásného dne.

Písmo svaté porovnává život člověka s dnem nádeníka. Tento den jest buď delší nebo kratší; ale ať stárím anebo nemocí uspišen kloní se ke konci, pěkným byl, jestli mimo úskalí a bouří vždy směřoval k svému cíli a konci, zvláště krásným byl, jestli vyčerpал se ve snaze po cti a slávě boží a po spáse duši.

Od jitřní záře svého života dal P. Belanger své duši tento směr vznešený. Bohem udělené milosti, s nimiž vždy věrně pracoval, jej upevnily na této cestě víc a více. Jeho neobyčejná pobožnost k Panně Marii byla jeho oporou, pobídkou a hvězdou. Kráčel, zraky maje upřeny k Marii nebeské

Matce dobré rady. Proto lze o něm říci slova Žalmu, vztahujíc je na Marii, stolicí moudrosti: „Blažený muž, který má pomoc od tebe; postup v srdci svém spořádal; půjde ze síly k síle.“

Toto proroctví se na něm splnilo ve všech částech podle svědectví všech, kteří ho znali v různých dobách jeho života. Vždy a všudy znělo z úst všech: Je světec. Skutečně též po celý život nikdy nepřestal vzdělávat, obracet a posvěcovat. Z nadpřirozeného a božského stanoviska to právě činí život velkým a krásným, a dle pravdy můžeme říci, že konec života P. Belangera byl večerem krásného dne.

Netvrdíme, že tento den neměl stínů, i nejkrásnější dnové na zemi mají svoje mraky. Naprostá dokonalost není z tohoto světa. I P. Belanger měl svoje křehkosti, ale bylo třeba veliké pozornosti je odkrýti a v každém případě jeví se velmi nepatrnými, porovnáme-li je s křehkostmi mnohých lidí.

Dlouhou dobou ukládal si horlivý apoštol práce a umrtvení, jež přesa-

hovaly jeho síly. Bledost a hubenost ovšem prozrazovaly velikou únavu, ale nikdy nepřerušil svých prací a tvrdil vždycky, že se cítí silným, ovšem jen zdánlivě.

Ostatně bylo v životě jeho všecko tak neobyčejné, že jeho představení se obávali, kdyby ho napomínali k mírnosti, že by jednali proti Prozřetelnosti, která zřejmě již dlouho podporovala jeho síly a zjevně žehnala jeho činnosti apoštolské. Ale duše jeho byla zralá pro nebe a Panna Maria spěchala odměniti svého věrného, horlivého sluhu.

Bylo však třeba posledního korunování jeho ctností, posledního přírostku jeho zásluh. Musil projíti ohnivou zkouškou nemoci a smrti.

Zbožný kněz byl již velmi zmořen, když v říjnu 1899 začínal poslední duchovní cvičení pro odvedence. Konal jich šest po sobě za okolností velmi obtížných, jak jsme vyložili, a konečně opuštěn od spolupracovníkův, jichž síly byly vyčerpány. Sám zůstal, pracuje do poslední chvíle, a na konci posledních cvičení přiznal, že při nej-

lepší vůli mu není možno řídití ještě další cvičení.

Takové přiznání z jeho úst již něco znamená. Ale bohužel nezmínil se v listech svým představeným ani slovem o své únavě; považoval to za nedostatek umrtvení, za zbabělost. Osoba, která měla nad ním jakous autoritu, chtěla ho přemluvit, aby si dopřál aspoň den odpočinku. Bránil se z počátku rozhodně proti tomu, ubezpečuje, že jedna noc mu stačí. Bylo třeba volat na pomoc poslušnost, pohnouti ho, aby se šetřil.

Ale únava trvala déle než obyčejně. V zimě přidružil se k tomu katar, při němž pozbyl hlasu. Neohrožený apoštol nechtěl zanechat obvyklých prací. Nikomu nepověděl o nočním potu, o nespavosti, a na poznámky bratří krčil rameny, nazýváje se zbabělcem.

Ale i chuti mu ubývalo a konečně podána představeným jeho zpráva o jeho stavu. Ti se ulekli a trvali na tom, třebas se tomu vzpíral, aby šel k lékaři. Ten nařídil klid a silnou stravu.

Dne 26. března psal P. Belanger svému představenému, aby ho uklidnil: „Již mi ulevilo valně, ale co poslouchám nařízení lékaře, od včerejšího svátku, polepšilo se mi zřejmě. Jsem poslušen na puntík; odpočívám a modlím se Zdrávas Maria.“

Nicméně mu nařídili, aby se nějaký čas vzdálil ze svého místa a v rodném ovzduší se zotavil. Sluhovi Panny Marie bylo velmi nemilé, opustiti duše svěřené a věnovat tělu péči, kterou považoval za zbytečnou a nezaslouženou. Při takových příležitostech vyklouzlo mu někdy slovo netrpělivé. Zdálo se mu, že ho chtějí příliš šetřiti, že to je slabostí a přepjatou pečlivostí pro řeholníka.

Nicméně podrobil se přesně a v duchu poslušnosti výslovnému přání těch, které považoval za zástupce Boží. Ale před odjezdem odeslal ještě poslední uklidňující zprávu o svém stavu, očekáváje, že změní snad rozhodnutí.

„Mimo hlas, jenž se dle přání ještě nevrátil, ale den ze dne se lepší, je mi skutečně dobře. Nepotím se, nekašlu již. Nejím z důvodů rozumových,

nýbrž s velkou chutí. Všichni říkají jednomyslně, že celý rok jsem tak dobře nevypadal jako nyní.“

Pak vypočítává všechny předpisy opatrnosti, k nimž ho nutí a končí slovy: „A nyní, můj drahý Otče, jste uklidněn? Myslíte, že za těchto okolností moje zotavená nebude dlouho trvat? Ovšem podrobím se úplně Vašemu přání: Jsem tak pevně přesvědčen, že Panna Maria je duchovním správcem vojinů v Arrasu, že mohu se klidně vzdáti na jak dlouho za dobré uznáte, když vůbec jenom svým růžencem něco dobrého působím.“

První zotavená trvala přes měsíc do 6. května.

Ostatně poslouchal lékaře jako Pána Boha. Jak si život zařídil, vypravuje: „Mohu se mnoho modliti a nemám překážek od domácích; je tak snadno a přirozeno na procházce bavit se s Bohem. Myslím mnoho na Pannu Marii, a jsem odhodlán více než dosud o ní kázati, ji prositi a ji opravdu milovati.“

Celý měsíc duben vedl tento život klidu a modlitby. „Dnes večer začínám

svou devítidenní pobožnost před svátkem Matky dobré rady,“ psal dne 17. a prosil o dovolení, začítí písemně své křížácké tažení modlitební na konci století. To bylo jeho přání srdečné a nemoc neodvrátila od toho jeho myšlenek.

Příteli, jenž mu své obavy o tom vyslovil, napsal: „Budte upokojen; toužím tolik oslaviti svou Matičku nebeskou a dosti učiniti za všechny chyby svého života, že budu velmi opatrný, abych se neodsoudil k nečinnosti za posledních svých let životních.“

Poněvadž lékař zdál se spokojen s jeho všeobecným stavem, zvláště s prsy, prosil, by mu dovolili vrátit se k povinnostem přerušným. Dne 6. května přijel do Arrasu, odhodlán více pracovati, zvláště ku cti Panny Marie. Síly se vracely a v červnu se zdálo, jakoby byla naděje. Proto žádal o dovolení, působiti při dvou novénách, při jedné ke cti Panny Marie, Matky armád v Moule, a při druhé v Youse ke cti Panny Marie Lourdské. Že ho neunaví, mínil, ale že se tam zotaví; že toliko řídit bude pobožnost,

některý krátký proslov bude mít a několik lidí vyzpovídá.

Představení jenom s nechutí povolili jeho opětovným prosbám, doufajíce, že krátký pobyt na venkově snad prospěje jeho zdraví otřesenému. Ubezpečování rekonvalescenta bylo upřímně míněno; ale nepočítal s touhou věřících dostat se ke knězi, který jim již tolik dobrého prokázal. Musil mnoho hodin sedět ve zpovědnici a on se tomu nevyhýbal. Tak ho jenom unavily noveny, při nichž chtěl si odpočinouti.

Navrátil se, zaměstnán byl péčí o odvedence; aby mohl cvičení pro ně vykonati, popřál chorým prsům poměrného klidu. „Již nekážu,“ psal dne 23. srpna, „šetřím se pro cvičení duchovní pro odvedence.“

Ve vojenském spolku však nezahálel, neboť dodal: „Ostatně jest nyní u vojáků hodně práce, křty a první svaté přijímání neustávají. Panna Maria jest velmi dobrá... V neděli budeme mít 24 hodin klanění a růženců.“

Ale apoštol vojáků nemohl již zastávat se věci svých chráněnců na

sjezdě jednoty v Montpellieru. Hlas mu opět vypověděl službu, jak se občas stávalo, a pak kašlal poněkud. Dne 9. září právě na začátku oběda napadl ho dusivý kašel, po němž krev se ukázala. Rychle povoláný lékař nařídil naprostý klid. Na druhý den psal nemocný s obvyklou svou pevností: „Daří se mi dobře. Lékař dovolil mi v pondělí opět konati svoje povinnosti. Buďte tedy bez starosti. Rád bych, abyste zítra dostal mou zprávu o vojenských spolcích pro případ, že byste jí chtěl použití v Montpellieru.“

Následující noci dostavilo se neočekávaně chrlení krve. Ledem obložen, nesměl se nemocný ani hnouti. Stav byl vážný. Pomýšleno na svátosti umírajících.

V duchu chudoby a umrtvení vyvolil P. Belanger svoje lůžko ve světnici půl druhého metru široké. Ani teď nechtěl svůj Betlehem zaměnit za světnici prostornější a jasnější. Tu ho našel i biskup Villiez, jenž si ho vážil a jej miloval, když nemocného svou návštěvou potěšil.

Celý měsíc nesměl P. Belanger ani mluvit ani sebou hnouti. Nenaříkal.

Jakmile lékař měl za to, že může cestovat, žádal pro nemocného vzduch venkovský. Dne 10. října psal tento příteli: „Od soboty sloužím opět mši svatou. Zítra opustím Arras, abych šel na venkov. Byl jsem pořádně otřesen aneb spíše utišen.“ Pak prohlásil s obvyklou svou silou duševní, že je mu dobře a že lékař má naději, že se pozdraví: „Ti, kteří mne viděli, když jsem již nemluvil, ani se nehýbal, diví se, když mne vidí nyní, sice ne úplně vyléčeného, ale přece opět silného a dobře vypadajícího. Budu se modlit; když nic jiného nemohu dělat, aspoň to pro vás učiním.“

Přišel do kruhu své zbožné rodiny, myslil toliko na Pána Boha, Pannu Marii a duše. Na nemoc patřil jedině se stanoviska víry. Nenaříkaje pranic, píše příteli: „To je pěkná historie mojí nemoci. Pán Bůh nenechává jí tak hned porozuměti; ale já myslím, že Mu rozumím, a Panna Maria mi dala nový důkaz, že mne obzvláště miluje.“

A po několika dnech projevuje svou

myšlenku krásnými slovy: „Vyčítám si, že nemiluji Pannu Marii ze vší duše; mám jí děkovati za novou velikou milost. Nechala mne na zemi, abych dostičinil za viny minulé a ji oslavoval všelikým způsobem, též abych trpěl. Je to zvláštní, právě nedostatek skutečného utrpení v dosavadním mém životě byl hlavním důvodem k naději, že se pozdravím, když se domácí obávali. Privil jsem si: „Neumru hned, protože jsem dosti netrpěl pro Pána Boha; jsem dítkem Panny Marie a kříž jest nejlepším darem, který dává svým dítkám.“

Soudil správně v tom smyslu, že Panna Maria chtěla rozmnožiti jeho zásluhy, že si přála, aby ji oslavoval slovem i příkladem, jakož i utrpením, vychováváje jí vyvolené služebníky a apoštoly.

„Budu nějaký čas,“ dodal, „kartuziánem kongregace“. Měl se později státi zahradníkem jejích nejkrásnějších a nejvzácnějších květin. Pak mluví o růžencovém tažení křížáckém a vypravuje, že mu pošta ze všech končin Francie přináší četné přípovědi. Píše:

„Kdybyste měl čas čísti, poslal bych Vám množství překrásných dopisů.“

Když se blížily Vánoce, rozproudil svými dopisy, jako každý rok, nové hnutí modlitební ve prospěch svých vojinův. Pak se znepokojuje pohodlným životem, jež musil vésti: „Táži se někdy, proč tento nezasloužený odpočinek? Nejsem již hoden, pracovati pro Pána Boha?“ A po několika dnech vrací se k téže myšlence: „Nutím se k oddanosti, zvláště když cítím, že smutek srdce mé zaujímá. Čekám s toužebností, že mne Panna Maria učiní opět svým soumarem, jako doposud.“

Neděle a měsíce mījely, přinášejíce střídavě lepší a horší dny. Lékař stále ubezpečoval při každé návštěvě, že se vede lépe. Přece však odkládal dovolení k návratu od měsíce k měsíci. Napřed bylo třeba, aby minula zima, pak bylo třeba užívat jarního vzduchu, pak zas čekat na konec letního parna. Ubohý nemocný se mnoho modlil, ale trpěl nečinností a bědoval stále nad svými nedokonalostmi. „Modlete se za mne, který již celý rok nic nedělám! Kéž bych se byl dobře

modlil, kéž bych se Pánu Bohu byl dobře poddával v této těžké době zkoušky!“ Jeho domácí obdivovali jeho trpělivost a oddanost. On sám vinil se z netrpělivosti a nedostatku ctnosti. „Jenom jedna myšlenka mne těší,“ psal jindy, „myšlenka na práci, kterou později vykonám, až se Pánu Bohu zalíbí.“

A vskutku měl ještě pracovati, Panna Maria jeho prosby vyslyšela, a dvě léta, dělící ho od koruny, měla počtena býti k nejplodnějším v jeho životě.

V této době zvolen byl, jak již vypravováno, novicmistrem, což ho polekalo. S pomocí Boží zastával 19 měsíců při chabém zdraví co nej-dokonaleji povinnosti svého stavu. Mnich Kartuzián, jenž byl mu často rádcem, jemuž se svěřil se svými obavami, maje převzítí poslední břímě, řekl mu pevně: „Půjdete do noviciátu, protože vás tam posílají. Povíte tam, co vám poví Maria. Uděláte, co vám vnukne a bude všecko dobré.“

Naplněn těmito myšlenkami a city, chystal se k odjezdu. Poslední dny

v domově byly smutné. Dítko sestry Eugenie onemocnělo zánětem blány mozkové a zemřelo k nemalé bolesti celé, něžně se milující rodiny. Pak zdraví se opět pohoršilo, že odjezd se zpozdil. Psal: „Temný zármutek se zmocňuje mé duše. Cítím, že hříchy moje oddalují moje pozdravení a opětný začátek mé činnosti. Modlete se, modlete se za mne!“ Před odchodem chtěl ještě odeslati poslední list všem kněžím diecése arraské s prosbou, by poslali odvedence k duchovním cvičením.

Konečně dojel do noviciátu, kde byl netrpělivě očekáván. Jeho zdraví se sice polepšilo, ale ještě trpěl častými záchvaty kašle, jež otrásaly jeho prsy chorými. O vánocích se nemoc opět dostavila, ale po několika dnech opět pracoval. Dojemná byla jeho vděčnost za péči a ošetřování jemu věnované. „Cítím potřebu, na vás pamatovat před Pánem Bohem!“ psal bratru, který mu posloužil a úlevu zjednal. „Bylo to jako dříve, když jsem byl tak šťasten míti ještě svou zbožnou matku. Toužil jsem, za vás

obětovat mše svaté a růžence. Cítím, že jest to jediný prostředek, vám se odvděčiti. Příští sobotu odsloužíme mši svatou. Duši daří se lépe. Ale jakou cestou musí projíti, než se naučí milovati poněkud Pána našeho!“

V červenci musil na rozkaz představených opět dvě neděle ztráviti na venkově. Psal odtud list svým novicům, jenž nám dovoluje nahlédnouti do srdce jeho: „Začíná poslední měsíc vašeho noviciátu a Panna Maria žádá od vás více než v měsících předešlých. Mám-li souditi podle citů svého ubohého srdce, jež ze srdce Panny Marie dostalo několik světlých paprsků pro vás, je vaše nebeská Matička velmi etížadostivá, jedná-li se o vaše osoby. Nechce z vás udělati světce po způsobě pravého lotra, ani světce, kteří vedou obyčejný život, nýbrž světce, kteří mají v jedné ruce kříž a v druhé ruce růženec, to znamená pokání a modlitbu, a kteří přinášejí své matce věnec duší, obrácených pro věčnost. Nutně třeba, abychom se ze všech sil snažili, neodpíratí ničeho své Matce, ať žádá od nás cokoliv.

Modleme se k Panně Marii! Obětu-
me se jí! Plňme vůli Boží, to jest
řeholi až do nejmenších podrobností,
abychom ode dneška čest dělali Pánu
a jeho svaté Matce.“ Pak doporučuje
jim opět, aby se modlili růženec.
„Vlast bude zachráněna růžencem.
Proč by nemohl být každý z nás
svatým Dominikem? Čeho nedokáže
třicet řeholníků, nevolníků Panny Marie,
kteří důvěřují toliko modlitbě a
oběti?“

Po několika dnech dostal odpověď
od svých svěřenců a psal jim hned:
„Jakou radost jsem měl dnes ráno
z vašeho listu! Jak mne těší váš duch
víry a kajícínosti! Jak děkuji za to
Panně Marii! Máte příčinu milovati
Pána Boha pro něho samého a ne
pro odměnu, kterou vám dá. Rcete
často se svatou Terezií: Nechci Ti
sloužiti jako prostí vojáci pro žold,
nýbrž jako velcí pánové svému knížeti
slouží pro čest... Byl jsem tak
šťasten putovati k Panně Marii zá-
zračné. Jmenoval jsem jí všecky svoje
novice a pro každého jsem vyprošo-
val něco zvláštního. Zůstaňte veselí

i v pronásledování. Milujte Boha všudy s radostí srdce!“

Před návratem napsal ještě poslední, vpravdě apoštolský list svým novicům: „Jsem právě na blízku skvostné lourdské kaple, v níž jest nejsvětější Svátost. Sloužil jsem tam za vás mši svatou; to jest váš duchod o všech svátcích Panny Marie. Shromáždilo se tu mnoho lidí, kterým jsem slovo Boží hlásal, dříve než jsem onemocněl. Všichni jsme se modlili nábožně růženec a zpívali staré písně misijní. To mne dojalo. Když jsem vyšel z kaple, ve které se každý večer za celou vesničku modlivám růženec, přišel ke mně vetčný stařec, řka: „Můj otče, neznáte již z misie starého zatvrzelého hříšníka, jenž nejen sám zlé činil, ale ještě je rozšiřoval zlými knihami? Nyní zná toliko svůj růženec a modlí se ho od rána do večera za ty, kterým dal pohoršení.“

Opravdu mi vypravovali, že bývalý hříšník nyní žije jako světec, každý den dva neb třikráte dlouho navštěvuje Pána našeho v lourdské kapli. — Moje milé děti, jaké zázraky budete

později působiti svým růžencem! Ale k tomu musí vám přejíti do krve. Jeho modlitby budtež vaším dechem, jeho tajemství obyčejným předmětem vašeho rozjímání. Nedejte se odstrašiti! Zlý duch ví, kolik duší zachráníte růžencem a jak vysoké svatosti dojdete touto nebeskou modlitbou, proto bude proti ní zuřiti. Bičujte jej pořádně, když přijde, aby vám dával svoje rady neblahé!“ Na konec dodává slůvko o svém zdraví, jež jest vždycky jeho. Vidět, že se tím málo zabývá, žije jenom pro zájmy Boží a pro duše.

Přes to všecko považuje se za nehodného a neužitečného služebníka. Bratru, který mu pravil, kolik dobrého učinil novicům za rok, odpověděl: „Slovo, které jste mi pověděl v listě včerejším, bylo mi příjemným, ale jest mi hádankou. Je li možno, že bych byl přece něco dobrého vykonal v minulém smutném svém stavu? Pakli ano, jak musím děkovati za to Panně Marii! Včera jsem znova pojal úmysl ji milovati ze všech sil svých. Děkuji vám, že mne stále povzbuzujete! Sotva uvěříte, jak toho potřebuji.“

Nadešla chvíle vyhnanství. Začal nový rok s velikou horlivostí. Jak možno skrýval, co trpěl, a ukazoval se v kruhu svých dítek vždy vesel a pln důvěry. Koncem ledna 1902 psal představenému, který se pro něho znepokojoval: „Nevím, jak se mi daří, ale myslím, že lépe. Pamatujte na mne ubohého člověka toliko, abyste mne miloval a za mne se modlil.“

Zatím duše, jimž tolik dobrého prokázal, zvláště svým příkladem v letech minulých, na něho nezapomněly. Dvě stě osob v Arrasu konalo novenu za jeho uzdravení, neboť kdo ho viděl, měl dojem, že síly jeho scházejí. V dubnu dostavila se dýchavice a chůze se stala obtížnější. Představení jeho doufali, že vzduch domova mu opět pomůže. Pokud mohl, vzpíral se odjezdu, neboť cítil, že se již nevrátí, a chtěl pracovati až do konce. Konečně se v poslušnosti podrobil, požehnal naposled svoje novice, kteří plačíc klečeli u nohou jeho.

Cesta dobře prošla. Ale den po příjezdu do rodného domu mimo nadání začal chrlit krev, znamení to,

že nemoc pokročila. — Od té chvíle nastoupil cestu na horu Kalvarii. Opět nehybně ležet a dát se pečlivě ošetřovati. Pocífoval to jako muka, ale podroboval se trpělivě. — Od té doby žil stále mezi bázní a nadějí. Věda pracovala vší mocí, aby zachovala život tak drahocenný. Jednak všechny její snahy neměly jiného výsledku, než duši již čistou ještě více zkoušeti a třibiti. Odňata mu každá vnější útěcha, nesloužil mše svaté, nemohl se modliti růženec ani navštěvovat svato-stánek. Bůh sám mu odňal vší vnitřní útěchu: „Krásný svátek,“ psal den po Nanebevstoupení Páně, „minul pro mne bez světlého paprsku s hůry. Ale co na tom záleží; snažím se, úplně Pána Boha se držeti a dokonalou oddaností dostičiniti za veliké nedbalosti! Ale Pán Bůh dopustil, že byl v nejistotě o svém vlastním stavu duševním, aby ho upevnil v pokoře a zbavil vší sebelásky.

„Jsem stále na poušti,“ psal po několika dnech. „Mám toliko ještě svůj růženec, který se již nemohu modliti. Působil jsem dobře v noviciátě,

když jsem ho opouštěl? Přirozeně myšleno, vrátil bych se ku svým novicům, ale uváženo nadpřirozeně, přál bych na své místo jiného, hodnějšího.“

Jeho oddanost nebyla zbabělostí. Právě: „Odevzdávám se, ale na svůj noviciát stále myslím. O kdybych věděl, že jiný zaujal mé místo, přinesl bych svou oběť; neboť nemyslím, že bych byl vykonal mnoho dobrého.“

Koncem května dvojí rána dotkla se srdce jeho milujícího. Dle příkladu Spasitele měl býti rozdrcen hořkostí, dříve než by vešel do slávy. Drahý příbuzný, jenž mu zastával místo otcovo, zemřel po krátké nemoci. V den pohřbu, v předvečer prvního přijímání jednoho dítěte, onemocněla nebezpečně jeho sestra. „Jsem klidný uprostřed všech strastí a úzkostí,“ psal svému představenému. „Pravím vám to, abych předešel vaši obavu. Jak rád bych se přenesl do vaší světničky v Paříži, abych s vámi promluvil, aneb aspoň dal si od vás kázati důvěru. Obětujeme svoje modlitby a starosti na váš úmysl.“ Vidět, že i v době strastné byl pln něžné péče a ohledu pro jiné. —

Dne 12. června · bylo nemocnému lépe. Vlastní jeho stav se nezměnil. Psal: „Neodvážuji se říci: Trvá již dlouho, to by byla chyba proti trpělivosti a oddanosti . . . a moji novicové! Jak často vzrušují moje srdce! Miloval jsem je způsobem příliš přirozeným. Pán Bůh mne od nich oddělil. Jsem toliko zříceninou, zvláště duševně, to není maličkost, milují mne přece!“ Nikoliv, nemiloval své novice láskou příliš přirozenou, nebyl zříceninou duševní, naopak budova jeho svatosti vznášela se den ze dne výše, šel vstříc svému dokonání pod rukou velikého stavitele, jehož rány nebyly trestem, ale pramenem zásluh, tudíž důkazy lásky. Věrný sluha Panny Marie měl víc a více býti vytríben. Každý den činil krok ku předu na cestě křížové.

Dne 3. července psal příteli list, jenž vlastně byl jeho posledním. Poslal mu obrázek, který znázorňoval dobře vnitřní jeho zkoušky. Pod obrazem hory Kalvarie dal napsati slova svaté Teresie: „Nestarám se o sebe, jenom po tobě toužím.“ „U mne jest tento obrázek lží,“ psal. „Vím, že milu-

jete Karmel, jenž ho připravoval, a svatou Teresii, která zde vydává svůj program.“

Byl to nyní i jeho program, a on ho prováděl. Nestaral se o sebe, odevzdal se do všeho, toužil jenom po Bohu; a proto dal mu též Pán Bůh sebe za odplatu převelikou.

Dne 24. července sloužil ještě jednou mši svatou v přítomnosti celé rodiny. Byli šťastni, že to vykonal poměrně snadně, a začali doufati. Na druhý den v pátek, právě když se chystal ke mši svaté, cítil se nevolným a brzy začal chrliti krev.

Dne 26. července navštívil ho přítel. Rozmlouval s ním naposled, krátce o jeho milých novicích, pak ho přinutilo prudké chrlení krve a musil ulehnouti. Na novo kladli mu na prsa led. Nepohnutě ležel na lůžku okrvařeném, na vše jsa připraven, v jedné ruce kříž, v druhé obrázek Panny Marie, Matky dobré rady, který nevy pustil z ruky, na nějž občas pohlížel pln úzkosti a lásky. Od několika dnů nemoc došla vrcholu, dostal rychlé úbytě, nebylo již naděje.

Nemocný se opět něco zotavil, a psal 3. srpna tužkou několik slov, posledních, přáteli: „Z lůžka . . . Dobrý den, můj dobrý Otče! Již nejsem na severní točně. Myslím, že se daří lépe. Modlím se Zdrávas Maria za Vás. Dobrý večer. J. B.“

Dne 8. srpna opět chrlil prudce krev. Nemocný již neopustil lůžka, slabost byla veliká, dech se krátil a zrychlil. Po všecky další trapné dni nenaříkal. Nejevil ani nejmenší netrpělivosti a dal se sebou všechno dělati.

Dne 14. srpna, když cítil, že již nebude sloužiti mše svaté, nařídil, jak naložiti mají s několika intencemi, a prosil, aby jeho milým novicům poděkovali za jejich modlitby a lásku.

Ráno dne 15. srpna přestal vyhazovati hlen, stav byl vážný. Odpoledne navštívil ctihodný farář z Moule umírajícího, jenž si přál vyzpovídati se. Doufal, že na druhý den ráno lačný přijme Tělo Páně. Užasl nad tím, že namahavě se vyjadřoval, a vida obě své sestry uplakané, tázal se, zdali mu tak přitížilo.

Noc minula klidně a ráno o půl

sedmé přinesl mu dp. farář svaté přijímání. K 8. hodině večer našel lékař nemocného v takové stísněnosti a tepnu tak nepravidelnou, že ve chvíli, když byl sám u něho, mu řekl: „Pane Jiří, chtěl jste ode mne vědět, kdy bude čas, abyste přijal svátosti umírajících. Myslím, že jest nejvyšší čas.“ — „Dobře, děkuji, doktore, to se snadno stane.“ Lékař pak odcházel, maje oči plné slzí.

P. Belanger řekl pak sestře silným a klidným hlasem: „Doktor praví, že jest čas, abych přijal svaté pomazání. Prosím, zavolejte hned pana faráře!“

O půl desáté přijal v přítomnosti celé rodiny svátost nemocných. Žáden z jeho představených nebyl přítomen. Nevysvětlitelným opožděním došlo několik listů jím zaslanych teprve po jeho smrti na svou adresu. Umírající si přál je ještě jednou viděti. Toužebně čekal, že přijdou. Konečně se musil vzdáti této naděje. Byla to jeho zkouška nejtěžší. Jakmile posvátný úkon se dokončil, obrátil se k sluhovi Božímu: „Pane faráři, rád bych obnovil svoje sliby řeholní“, a pomalu a slavně vyslovoval slova slibu. Pak dodal: „Umí-

ráám jako řeholník, jako dítko své kongregace.“

Po chvíli sebranosti se poněkud zvedl, aby rodinu lépe viděl: „Jste tu všeci, není pravda? Vidíte, že již z toho nevyjdu; ale přijímám všechno, co chce Pán Bůh, a přináším obět svého života, abyste vy všichni přišli do nebe. Víte, že jsem vždycky miloval Pannu Marii, vám doporučím, abyste ji též velmi milovali a po celý život svůj každý den se růženec modlili.“ Pak hlasem rozkazujícím řekl: „Žádám od vás všech, abyste důrazně vyvraceli mínění, že jsem světce, jaké jsem zaslechl; jinak mne necháte dlouho v očistci trpěti, zbavující mne modliteb mých přátel. Mohl jsem vykonati mnohé dobro, ale to nic není, porovnáno s milostmi, jež jsem přijal od Pána Boha.“

Pak se uchopil oběma rukama růžence svého, řka: „Jenom jedno mne těší a upokojuje, když předstoupím před Pána Boha, to jsou moje Zdrávas Maria.“

Mluvení ho unavilo. Požehnal všem přítomným, pak se odmlčel. Celý den

trpěl, modlil se, vzýval Boha a prosil přítomné: „Modlete se, abych neztratil odvahy.“ „Moje dobrá Matko, přijď a vezmi mne s sebou. Maria, Matko má, miluji tě.“

Panu faráři řekl: Bojím se, že ztratím trpělivost. Mohu býti klidný? Když ztratím vědomí, dejte mi poslední, podmíněčné rozhrěšení!

Pak se obrátil ku své sestře, která mu byla pravým andělem milosrdným a mu hojně mše svaté po smrti slíbila: „Děkuji ti, ale nezapomeň je všecky obětovat Panně Marii! — Nepřijde-li před mou smrti pan M. (jednalo se o jeho představeného, jehož očekával), pak mu řekni, že ho velice miluji, že mu děkuji za všechno, co mi učinil, a že u Panny Marie nezapomenu na něho! Řekni mu též, že přináším obět svého života za spásu své milé kongregace a za noviciát! Ať řekne mým novicům, že jenom jednoho od nich žádám, aby nezapomněli na svůj růženec! — Mé milé sestře Heleně řekni, že ji vroucně miluji a za ni se budu mnoho modliti! Všecky, kteří o mne budou mluvit,

pros o růženec ke cti Panny Marie, aby se upevnilo její království na zemi!“

A později řekl: „Slib mi, že od posledního dechu mého až do pohřbu růžence se budou stále modliti u mé mrtvoly! Až budu na hřbitově, dej na malý kříž dřevěný napsati prostá slova: Ave Maria! Ostatně nečiň nic, abys dříve nepromluvila s mým představeným; vypadalo by to jako domýšlivost!“

Všecka tato dojemná slova, věrný odlesk jeho citů srdečných, promluvil mezi jednotlivými desátky růžence, jež se modlil s nimi.

Večer navštívili ho dva známí kněží ze Saint-Omer. „Přicházíte k umírajícímu, jenž toliko několik hodin má žíti.“ řekl jim. „Na shledanou v nebi, není-li pravda?“

K 7. hodině dokonával. Zrak se zakalil a byl nejistý. Jenom ještě zasténal: „Brzy nevím, kde jsem... Fiat!... Maria, Matko má!“ To byla jeho poslední slova.

O půl osmé zesnul sluha Panny Marie tiše, když zvonili Anděl Páně, jak si přál, den po nanebevzetí Panny

Marie, v sobotu, v den zasvěcený jeho Matce nebeské.

Jakmile se lidé dověděli o jeho smrti, přicházeli z celého kraje, aby uctili zesnulého. Růženec se modlili až do středy, do dne pohřbu.

Jako zástupci noviciátu přijeli někteří jeho novicové, aby se pomodlili u těla svého milovaného, všemi oplakávaného otce.

I představení zbožného řeholníka se vydali na cestu, jakmile dostali listy s poslední prosbou umírajícího. — Bohužel přišli pozdě.

Když tělo sluhy Božího kladli do rakve, přečetli listinu, ve které byl stručný životopis zesnulého. Některým jeho přátelům napadlo, listinu dát do rakve.

Pohřeb byl jednoduchý, jak bysšší na řeholníka; ale změnil se v triumf množstvím účastníkův, kteří v hluboké sebranosti mu prokazovali poslední čest.

Bývalý superior P. Belangera, jenž skoro po celý život jeho byl jeho duchovním otcem, vyličil výmluvnými, srdečnými slovy život drahého ze-

snulého. Shrnul ho do tří slov, jež pronesl jsa zřejmě dojat: „P. Belanger dal Bohu svědectví vody, ducha a krve. Svědectví vody nevinností a čistotou života.“ Pak zmíniv se o jeho svěcení na kněze, mluvil dále: „Od toho dne vedl život modlitby. Viděl jenom ducha nadpřirozeného, nutnost modlitby. Velmi často slyšel jsem ho mluvit: „Jak neutěšeno jest, slyšeti řeč světa! Všechny pravdy se seslabují.“ Umínil si, že přivede k platnosti život nadpřirozený, což prováděl při všech skutcích svých. Činil to rovněž vydávaje Bohu svědectví ducha svými podivně plodnými kázáními, svědectví krve stálým sebezapřením, obětí svých sil a svého života.“

Hluboce dojati byli všichni, když nad otevřeným hrobem se ukázal najednou francouzský stejnokroj zastupce armády, kterou P. Belanger tolik miloval, v jejíž službě své síly vyčerpal. Důstojník, jenž přišel jako vyslanec všech vojáků, které P. Belanger podporoval, zachraňoval a těšil, mohl jenom několik slov říci. Byl to dík srdečný, a zároveň hold, jež takto

vyjádřil: „P. Belanger byl knězem, světcem, jenž jednou snad na oltáře bude povýšen.“

Když rakev spustili do hrobu a poslední modlitby církevní dozněly, začal zástup, jako vyšším nadchnutím oživen, hlasitě se modlití poslední růženec. Při zvucích pozdravení andělského zasypán hrob.

Kdož navštíví skromný hřbitov vesničky Moulle, čtou na prostém kříži náhrobním slova: Ave Maria! Poslední přání věrného sluhy Panny Marie se uskutečnilo. Když byl v životě tolik mluvil o své Matce nebeské, ji tolik oslavil, chválí a velebí ji ještě na svém hrobě. Ave Maria! bylo heslem v jeho životě, zůstalo jím i ve smrti.

Ale druhé jeho, tak určitě vyslovené přání, aby se nemluvalo o jeho svatosti, nemělo se splnit. Slovo, jež bylo na všech rtech, opakovalo se v četných listech, jež došly rodině se všech stran.

Hned v den smrti P. Belangera napsal nejdůstojnější pan biskup z Arrasu: „Ztrácíme v něm svatého kněze. Miloval jsem ho a cenil ho

velice. Šířil po celé diecési vůni kněžského života, jež dlouho ještě působiti bude dobré. Budeme se za něho modliti, ale doufám, že ani on na nás nezapomene u Boha.“

Generální vikář téže diecése napsal: „Modlím se za něho, ale neměli bychom raději k němu se modliti, a ho žádati o jeho přimluvu u Boha? Nenáleží-li k těm, kterým veřejné mínění přiznalo chválu nejkrásnější, jakou lze vzdáti zesnulému: „Byť světec!?“

Druhý generální vikář vyjádřil totéž jinými slovy: „Nedivil bych se, kdybych uslyšel, že zázraky se staly na hrobě P. Bellangera.“ V listě spolubratra řeholního čteme: „Se všech stran slyšet jeden hlas, že světec zemřel. Každý uvádí zbožné slovo, šlechetný čin milého zesnulého. V málo letech vykonal věci neuvěřitelné. Jaké žnivo duší! Jaké zásluhy! Ano, on byl světce!“

Též mnozí kněží vyjádřili podobně svoje city. Uvádíme jenom některé příklady: „Vaše rodina darovala nebi no-

vého světce. Nemohu se modlití „De profundis“.

„Budu se modlití za něho, ale i k němu; nelze mi jednati jinak.“

„Jako kdysi děti na ulicích římských při smrti svatého Benedikta Labra, můžeme i my, přátelé a spolubratři zesnulého, volati: Světec umřel! Proto ho nelituji, ale závidím mu raději jeho štěstí.“

„Modlím se za něho, ale jsem přesvědčen, že moje modlitby jiným prospějí.“

„Kolik dobrého vykonal, jak ho v triumfě doprovázely k Pánu Bohu všechny duše, kterým ukázał cestu k nebi!“

„Myslel jsem stále, že světců jest tolik v nebi, že Panna Maria nám zachová tohoto věrného přítele, jenž byl v pravém slova smyslu světce.“

Jak vldět, i duchovenstvo jedno-
myslně prohlašovalo P. Belangera za
světce. Ostatně s tím nečekalo až ku
smrti. Jednou navštívil nejdůstojnější
pan biskup z Arrasu klášter Karme-
litek v Saint-Omer. Představili mu
sestru P. Belangera, jenž tehdy byl

úplně zdráv. „P. Belangera?“ zvolal biskup, „jste sestrou nejzbožnějšího kněze mé diecése!“

A ctihodný děkan z Arrasu, jenž potkal novice zbožného řeholníka, nemohl potlačit výkřik: „On jest světec. Znáám ho již dávno. Využijte jeho svatosti!“

I řeholníci sdíleli všeobecné mínění. Psáno z kláštera Klarissek, jež ho velmi dobře znaly: „Jsme přesvědčeny, že oplakávaný P. Belanger vešel do věčné blaženosti. To nám nebrání se modliti za něho. Činíme tak tím vroucněji, protože si představujeme jeho radost v nebi, když vidí tam přicházeti duše vysvobozené z očištcе modlitbami za něho obětovanými.“

Dojem, ano přesvědčení, že byl světce, zanechal u všech svých spolu-bratří řeholních; zvláště u těch, jichž byl novicmistrem.

Těmito jednomyslnými chválami končíme svou zprávu. Jakou krásnější korunu našli bychom pro život tak krásný a záslužný?

Jestli církev dokonalý souhlas lidí, potvrzujících ctnosti sluhy Božího, po-

važuje jistý důkaz svatosti jeho, co schází ještě tomu, jehož život jsme tak nedokonale vylíčili?

Panno neposkvrněná, chceme Ti na těchto listech prokázati tolik cti a chvály, jakož učinil sluha Tvůj nejvěrnější. Kéž všichni čtenáři se naučí, co jsme měli na zřeteli, píšíce tyto řádky, že Ty jsi veliký průliv svatosti, a že tajemství podivně krásného života, jež podati jsme se pokusili, zahrnuto jest v jeho podpisu:

Jiří Belanger, kněz nevolník Panny Marie!

OBSAH.

	Strana
IX. Novicmistr	3
X. Soustava růžencová	50
XI. Večer krásného dne	66

Občanská tiskárna má na skladě:

Odpustková modlitební knížka.

Dle původních pramenů napsal Dr. Jan
Nep. Ševčík. Stran 520. Cena Kč 6.60.

Nauka sv. Františka Saleského o pravé zbožnosti.

Stran 506.
Cena Kč 3.30.

Božská prozřetelnost.

Podává Jan
Tagliaferro. Stran 88. Cena 80 h.

O častém svatém přijímání a o časté sv. zpovědi.

Sestavil
Methoděj Vojáček. Stran 240. Cena
Kč 2.70.

Příručka k pobožnostem Srdce Páně

pro kněze a věřící lid. Sestavil
P. Jos. Hilgers. Stran 184. Cena Kč 3.—.

